

**

*0: EK

*1: 2007-2008

*2: 16

*3: WordXP

*4: 16de vergadering

*5: Dinsdag 15 januari 2008

*6: 13.30 uur

**

Voorzitter: Timmerman-Buck

Tegenwoordig zijn 68 leden, te weten:

Asscher, Bemelmans-Videc, Van den Berg, Biernans, Van Bijsterveld, De Boer, Broekers-Knol, Doek, Van Driel, Dupuis, Duthler, Eigeman, Elzinga, Engels, Essers, Franken, Goyert, De Graaf, Haubrich-Gooskens, Hendrikx, Hermans, Hillen, Ten Hoeve, Holdijk, Ten Horn, Huijbregts-Schiedon, Janse de Jonge, Van Kappen, Klein Breteler, Kneppers-Heijner, Koffeman, Kox, Kuiper, Lagerwerf-Vergunst, Laurier, Leijnse, Linthorst, Meindertsma, Meulenbelt, Noten, Peters, Putters, Quik-Schuijt, Rehwinkel, Reuten, Rosenthal, Russell, Schaap, Schouw, Schuurman, Slager, Slagter-Roukema, Smaling, Strik, Swenker, Sylvester, Tan, Terpstra, Thissen, Timmerman-Buck, Vedder-Wubben, Vliegthart, De Vries, De Vries-Leggedoor, Werner, Westerveld, Willems en Yildirim,

en de heer Hirsch Ballin, minister van Justitie, en mevrouw Ter Horst, minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

**

*N

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Van de Beeten, Dölle en Böhler, wegens ziekte;

Van der Linden, wegens verblijf buitenslands in verband met verplichtingen voor de Raad van Europa;

Hofstra, wegens bezigheden elders.

**

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die in de zaal ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

**

(Deze lijst is, met de lijst van besluiten, opgenomen aan het einde van deze editie.)

*B

!Verdrag van Prüm!

Aan de orde is de behandeling van:

- het wetsvoorstel Goedkeuring van het op 27 mei 2005 te Prüm totstandgekomen Verdrag tussen het Koninkrijk België, de Bondsrepubliek Duitsland, het Koninkrijk Spanje, de Republiek Frankrijk, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Oostenrijk inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van het terrorisme, de grensoverschrijdende criminaliteit en de illegale migratie (Trb. 2005, 197) (30881).

De **voorzitter**: Wij zijn nog in afwachting van de minister van Justitie. Hij zal binnen enkele minuten arriveren, maar met instemming van de Kamer zou ik toch maar willen starten. Ik heet de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties van harte welkom in dit huis en wens haar overigens ook een goed nieuwjaar.

Ik deel de Kamer mede dat mevrouw Strik mevrouw Böhler vervangt, die ziek is geworden, en dat zij met instemming van de Kamer als laatste woordvoerder zal optreden.

**

De beraadslaging wordt geopend.

*N

Mevrouw **Duthler** (VVD): Mevrouw de voorzitter. Het Verdrag van Prüm beoogt de bestrijding van grensoverschrijdend terrorisme, criminaliteit en illegale migratie te verbeteren. Dit is een belangrijke doelstelling, die de VVD-fractie van harte onderschrijft. Dat de kernbepalingen van dit verdrag tevens een plaats krijgen in het EU-recht is een goede zaak. De VVD-fractie heeft echter nog enkele vragen over de uitvoering en meer specifiek over de informatie-uitwisseling zoals die in het verdrag zijn geregeld.

Een goede en zorgvuldig georganiseerde informatie-uitwisseling is een essentiële voorwaarde voor het bereiken van de doelen van het verdrag. Daarbij gaat het aan de ene kant om snelheid en effectiviteit van de informatie-uitwisseling en aan de andere kant om zorgvuldigheid.

Hoewel de VVD-fractie nog wel enkele vragen heeft over de zorgvuldigheid, lijkt het verdrag op dit punt goed in elkaar te zitten. In het verdrag, en met name in de uitwerking ervan, wordt veel aandacht besteed aan de kwaliteit en betrouwbaarheid van de gegevens. Zo zijn belangrijke afspraken gemaakt over het waarborgen van integriteit, vertrouwelijkheid en beschikbaarheid van gegevens. Dat blijkt onder meer uit de nadere besluiten en de Administrative and Technical Implementation Agreement (ATIA), die de minister bij de memorie van antwoord heeft bijgevoegd.

Uit het oogpunt van zorgvuldigheid, meer in het bijzonder de privacybescherming, is het goed dat DNA-gegevens en vingerafdrukken zelf niet worden uitgewisseld. Slechts DNA-profielen en bijbehorende kenmerken (de metagegevens) uit verschillende nationale databanken worden met elkaar vergeleken. Pas als er een "hit" is, worden via een rechtshulpverzoek de bijbehorende persoons- en zaakgegevens opgevraagd. Deze gang van zaken is op zichzelf prijzenswaardig en komt de zorgvuldigheid zeker ten goede.

Maar voor de effectiviteit van het verdrag, dus voor het bereiken van de doelen, is ook snelheid een belangrijke voorwaarde. Hoewel de geschetste gang van zaken zeker een verbetering is ten opzichte van de huidige gang van zaken, is het de vraag of het indienen van een rechtshulpverzoek om de bijbehorende persoons- en zaakgegevens te verkrijgen niet onnodig vertragend werkt. Ik snap het mechanisme van het rechtshulpverzoek uit het oogpunt van zorgvuldigheid heel goed. Maar zou je dezelfde zorgvuldigheid niet ook via een ander mechanisme kunnen bereiken? Zou je deze zorgvuldigheid niet ook kunnen inbouwen in het maken van afspraken, bijvoorbeeld over de gezamenlijk te hanteren beheersmaatregelen en processen? Die beheersmaatregelen en processen zouden dan ondersteund en desnoods afgedwongen kunnen worden door IT-systemen, zodat de werking achteraf controleerbaar is. Zo wordt snelheid van gegevensuitwisseling bereikt, terwijl de zorgvuldigheid tegelijkertijd wordt gewaarborgd.

Ik begrijp dat voor een dergelijk mechanisme in dit verdrag niet is gekozen. Hoe kijkt de minister tegen een dergelijk alternatief aan? Is de minister bereid nader te onderzoeken of en op welke wijze een dergelijk mechanisme een alternatief is voor de toekomst? Het is overigens niet alleen een alternatief voor het instrument van rechtshulpverzoeken, maar ook voor het afdwingen van zorgvuldigheid voor elke vorm van informatie-uitwisseling.

Dan het punt van de privacybescherming. Uitgaande van een aantal aannames is de VVD-fractie in het algemeen van mening dat het Verdrag van Prüm op dit punt goed in elkaar zit. Een van die aannames betreft het van kracht zijn van het algemene ontwerp-kaderbesluit dataprotectie. Een andere aanname betreft de rechtsbescherming van betrokkenen. Om met dit laatste te beginnen, wat zijn de daadwerkelijke mogelijkheden voor betrokkenen om hun rechten te effectueren? Hoe kan een betrokkene de rechtmatigheid van gegevensopslag laten verifiëren? Op grond van artikel 39 van het verdrag kan hij daartoe een verzoek indienen bij het College bescherming persoonsgegevens (CBP). Hoe kan hij ingeval van vermeende onrechtmatigheid of inbreuk op zijn rechten schadevergoeding of een andere vorm van genoegdoening verkrijgen? Behalve bij een onafhankelijke rechter moet hij hiervoor ook bij het CBP terecht kunnen. Dat is in artikel 40 van het verdrag geregeld. De vraag is of het CBP in dat geval een reële optie is. Het CBP heeft namelijk aangegeven capaciteitsproblemen te ondervinden, waardoor er minder ruimte is voor het in

behandeling nemen van individuele klachten. In het voorbereidend onderzoek heeft de VVD-fractie haar bezorgdheid geuit en aangegeven dat daardoor de rechtsbescherming van betrokkene onder druk kan komen te staan.

Als reactie daarop verwijst de minister in de memorie van antwoord naar de beantwoording van schriftelijke vragen die door het Tweede Kamerlid Irrgang zijn gesteld in 2005. De capaciteitsproblemen en de consequenties daarvan voor het in behandeling nemen van individuele klachten heeft het CBP echter pas in de zomer van 2007 aangekondigd. Tevens verwijst de minister naar de mogelijkheid voor burgers om zich met klachten tot een onafhankelijke rechter te wenden. De vraag is of dat echt een alternatief is, want de drempel voor burgers om naar een rechter te gaan is vrij hoog, zowel vanwege de kosten als vanwege de benodigde deskundigheid. Kan de minister inzicht geven in de mogelijkheden van het CBP om individuele klachten in behandeling te nemen?

Dan de relatie van het verdrag met het ontwerp-kaderbesluit inzake de bescherming van persoonsgegevens die worden verwerkt in het kader van de politieke en justitiële samenwerking in strafzaken. Dit wordt ook wel het ontwerp-kaderbesluit dataprotectie genoemd. Over dit ontwerp-kaderbesluit wordt al vrij lang onderhandeld, maar overeenstemming is, voor zover ik heb kunnen nagaan, nog steeds niet bereikt. Dit ontwerp-kaderbesluit bevat algemene regels over de bescherming van persoonsgegevens in politieke en justitiële zaken. Het verdrag bevat juist specifieke regels voor de online-bevraging van specifieke categorieën van gegevens. Het verdrag moet, zoals in de memorie van antwoord wordt aangegeven, worden gezien als een aanvullende regeling op het ontwerp-kaderbesluit. Nu dit ontwerp-kaderbesluit mede bepalend is voor de wijze en het niveau van bescherming van de gegevens die worden verwerkt in het kader van het verdrag, is het van belang dat dit ontwerp-kaderbesluit op niet al te lange termijn van kracht wordt. Wanneer verwacht de minister dat dit ontwerp-kaderbesluit kan worden vastgesteld, en dus geen ontwerp meer is maar gewoon geldt?

Laat het duidelijk zijn dat de VVD-fractie achter de doelstelling van dit wetsvoorstel ter goedkeuring van het Verdrag van Prüm staat. Verbetering van grensoverschrijdende samenwerking is hard nodig. De wijze waarop informatie-uitwisseling wordt geregeld, kan de VVD-fractie in hoofdlijnen onderschrijven. Over de zorgvuldigheid van informatie-uitwisseling maakt zij zich weinig zorgen. Wel vraagt zij bijzondere aandacht voor de snelheid en effectiviteit van de informatie-uitwisseling. Ook heeft zij enkele zorgen over de effectuering van de rechten van betrokkenen. De VVD-fractie wacht de antwoorden van de minister dan ook met belangstelling af.

De voorzitter: Het woord is aan mevrouw Van Bijsterveld, die haar maidenspeech zal houden.

**

*N

Mevrouw **Van Bijsterveld** (CDA): Voorzitter. Het is een genoegen om vandaag namens de CDA-fractie in deze Kamer het woord te voeren over het voorstel van wet ter goedkeuring van het Verdrag van Prüm, dit mede vanwege de aanwezigheid van de ministers van BZK en van Justitie. Met beiden kruisten mijn beroepsmatige paden op uiteenlopende manieren al eerder. Met de minister van Justitie gaan de professionele contacten al zo'n twintig jaar terug.

Het Verdrag van Prüm, dat nu ter bespreking voorligt, is niet het eerste verdrag met deze naam. De voorganger van dit Verdrag van Prüm dateert van meer dan 1150 jaar geleden. Het bracht een verdeling tot stand in het Middenrijk onder de drie zonen van Lotharius I, die zelf een zoon was van Karel de Grote. Daarmee werd het Frankische Rijk, dat al in drieën was gedeeld na Karel de Grote, weer verder gedeeld. In de kaart van Europa heeft deze dubbele deling tot vandaag de dag zichtbare sporen nagelaten. Het eerste verdrag van Prüm staat daarmee symbool voor de versnippering van Europa.

Het Verdrag van Prüm dat wij vandaag bespreken, belichaamt juist het tegendeel. Het staat voor een vrijwillige en door de betrokken partijen bewust uitgedrukte keuze voor Europese samenwerking. Bovendien bewerkstelligt het juist samenwerking op die terreinen die traditioneel geacht worden heel dicht bij de nationale soevereiniteit te liggen, waardoor samenwerking vaak juist een heel moeilijke stap blijkt. De aarzelende start van de samenwerking op de door dit verdrag bestreken gebieden, door slechts een vijftal lidstaten, laat dit zien. Er was eerst resultaat nodig om andere staten tot actie aan te sporen. Inmiddels is implementatie van belangrijke delen ervan in het JBZ-kader dichtbij, zelfs nog voordat het verdrag door alle verdragsluitende partijen is geratificeerd.

De CDA-fractie verwelkomt dit verdrag dat, zoals al eerder gezegd is in de schriftelijke behandeling, erg laat ter goedkeuring is voorgelegd. Het CDA staat achter zowel het doel als de inhoud van het verdrag. Ook de gekozen aanpak kan het CDA billijken, gegeven het bestaande verdragstelsel. Onder die aanpak verstaat het CDA de gekozen intergouvernementele benadering als katalysator voor de totstandkoming van EU-regelgeving. De fractie kan zich ook goed vinden in de aanpak waarbij voor de geregelde gebieden, met name op het punt van de gegevensuitwisseling -- denk aan DNA-profielen, vingerafdrukken, gegevens uit kentekenregisters -- niet over de hele breedte één overkoepelende regeling is getroffen, maar voor een decentrale aanpak is gekozen. Uitgaande van een aantal minimumnormen blijft daarbij het recht van de desbetreffende lidstaten zelf het uitgangspunt.

Het CDA wil nog een viertal zaken aan de orde stellen. Dit zijn achtereenvolgens: de vooruitzichten voor verdere integratie op het terrein van justitie en politie, de gekozen methode, de

complexiteit van het geheel en tot slot een enkel technisch punt.

Ik kom aan mijn eerste punt: de vooruitzichten voor de verdere integratie op het terrein van justitie en politie. In de eerdere fase van behandeling van dit wetsontwerp heeft de minister van Justitie laten weten dat Nederland als een van de initiatiefnemers een voortrekkersrol op dit terrein wil spelen. Volgens een recent bericht in de Staatscourant heeft de minister zelfs aangegeven dat het terrein van het Europees strafrecht te zien is "als een manifestatie van een gemeenschappelijke Europese identiteit". De CDA-fractie acht het mét de minister van belang dat het JBZ-terrein verder ontwikkeld wordt. Met het steeds reëler worden van een vrij verkeer van personen is het belangrijk dat daadwerkelijk ook door wetgevinginspanning vorm wordt gegeven aan een echte ruimte van "vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid". Kan de minister ook aangeven hoe hij op de iets langere termijn de prioriteitstelling en de Nederlandse regeringsinzet in dit verband ziet? Welk zicht bestaat er op de politieke wil bij de medelidstaten op deze punten? Daar wringt immers vooral de schoen. De gekozen intergouvernementele aanpak en vervolgens de slechts partiële omzetting van het verdrag in het JBZ-kader laten de politieke gevoeligheden op dit terrein wel zien.

In het verlengde daarvan: bij het aanpakken van maatschappelijk ongewenste ontwikkelingen wordt heel makkelijk naar regelgeving gegrepen, en wordt snel gekeken naar het creëren van een aantal rechtsinstrumenten. Louter op nationaal niveau is dit al een bekend verschijnsel. De CDA-fractie zal ook niet ontkennen dat die rechtsinstrumenten van belang zijn. Doorgaans zijn ze zelfs een noodzakelijke voorwaarde voor overheidsoptreden. Uiteindelijk gaat het echter vooral om het daadwerkelijke gebruik ervan, de praktische uitvoering en de samenwerking. Ook op nationaal niveau is het overbekend dat er soms veel meer mogelijk is binnen de bestaande kaders en dat de problemen vaak niet bij de regelgeving liggen maar bij de bestuurlijke prioriteitstelling en de wil tot daadwerkelijke toepassing van regels. Dat is al het geval bij eenvoudige gevallen van overlast, maar het strekt zich ook uit tot opsporing en vervolging van ernstige strafbare feiten.

Ter illustratie van het verschijnsel dat het stellen van regels soms makkelijker is dan het toepassen ervan, wijst de CDA-fractie naar de zogenaamde gemeenschappelijke opsporingsdiensten, de Joint Investigation Teams, waarvoor via een kaderbesluit een wettelijke basis is gecreëerd. Bij navraag door de fractie op een moment waarop die regeling al geruime tijd in werking was, bleek dat deze slechts één keer was toegepast. De vraag voor ons, in de marge van dit wetsvoorstel, is of hierin al enige verbetering is gekomen.

In elk geval: voor het vertrouwen van de burger in de overheid, ook de Europese, en daarmee voor een echte ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid, is juist de uitvoering

cruciaal. Alle tekenen in de samenleving wijzen erop dat de burger resultaat verwacht op deze terreinen en die graag in de eigen leefwereld wil ervaren. Zien de bewindslieden dit eveneens zo? Hoe wordt erop ingezet en hoe wordt gevolgd dat op zichzelf heel goede regels ook effect zullen sorteren? Welke inzet is de regering bereid te leveren om te laten zien dat de inspanning niet ophoudt bij het tot stand brengen van regels, maar ook nodig blijft voor het bereiken van resultaat?

In een eerder stadium heeft de regering vermeld specifieke publiciteit voor de resultaten niet opportuun te achten, maar die mee te nemen in de algemene overheidsvoorlichting. Wel heeft de regering gezegd, de in het verdrag voorziene evaluatie aan beide Kamers van de Staten-Generaal te zullen voorleggen. Gelet op de betekenis van het verdrag, juist ook voor de burgers, wil de CDA-fractie het belang benadrukken van het geven van gepaste bekendheid aan de bijdrage die deze regeling biedt aan de feitelijke bestrijding van grensoverschrijdende criminaliteit, terrorisme en illegale migratie.

Ik kom bij het tweede punt: de methode van regelgeving. De CDA-fractie heeft al eerder gezegd, in dit geval op zichzelf niet negatief te staan tegenover de gevolgde methode van aanpak, namelijk het sluiten van een verdrag buiten EU-kader en vervolgens zo veel mogelijk integratie van die regeling binnen EU-verband. Als deze methode de dynamiek in de integratie op het JBZ-terrein kan brengen, moet deze niet bij voorbaat worden geblokkeerd. De olievlekwerking van dit verdrag is op zichzelf al heel veelzeggend. Een feit is wel dat daardoor in de fase van de eigenlijke totstandkoming van die regeling elke parlementaire betrokkenheid ontbreekt. Dat is ook duidelijk, nu het Europees Parlement een aantal tekstwijzigingen heeft voorgesteld die evenwel niet zijn overgenomen in het ontwerp-kaderbesluit. Als ze waren overgenomen, had dat weer geleid tot uiteenlopen van formuleringen in het verdrag enerzijds en de richtlijn anderzijds. Dat is niet wenselijk.

In de memorie van antwoord heeft de regering op vragen van de CDA-fractie heel voorzichtig geantwoord dat het niet waarschijnlijk lijkt dat in de toekomst een dergelijke procedure weer gevolgd wordt. De regering heeft daarbij gewezen op de introductie van de gekwalificeerde-meerderheidsbesluitvorming op belangrijke JBZ-onderwerpen in het nieuwe EU-verdrag en op de versoepeling van de procedure van nauwere samenwerking. Het CDA kan zich hierbij inderdaad iets voorstellen. Toch gelden in beide gevallen nog bepaalde drempels en daarmee is het volgen van zo'n procedure voor de toekomst niet uitgesloten. Achten de bewindslieden de toekomstige vormgeving van die nauwere samenwerking in het nieuwe EU-verdrag adequaat? Is de regering bereid in de toekomst voor JBZ-besluiten waarvoor geen gekwalificeerde-meerderheidsbesluitvorming geldt, een voorbehoud voor parlementaire goedkeuring te maken, zoals dat ook voorzien is in de goedkeuringswetten van de Verdragen van Amsterdam en Maastricht? De vraag is of dit ook

geldt voor besluiten om tot gekwalificeerde meerderheidsbesluitvorming over te gaan.

Mevrouw de voorzitter. Het derde punt is de complexiteit van de regels. Wanneer het verdrag deels in EU-regelgeving wordt omgezet, bestaat de lappendeken van regels op het eigenlijke terrein van de regeling uit ten minste een drietal verdragen en een kaderrichtlijn. De lappendeken betreft zowel de inhoud van de regels als de territoriale werkingssfeer. Er is inderdaad netjes voorzien in een stelsel van conflictregels, maar de inhoud is toch moeilijk te overzien. Dat wordt nog sterker als wij daar ook nog de ingewikkelde privacyregels op nationaal en internationaal niveau aan toevoegen. De regering vreest niet zo voor complexiteit en heeft ook aangegeven dat voor de uitvoering in een e-learning-module en een helpdesk wordt voorzien, maar het is voor de CDA-fractie de vraag of dat wel voldoende is. Krijgen we zo langzamerhand geen situatie waarin wij op zich heel goede regels hebben op deelreinen, maar die nauwelijks nog te overzien zijn?

Ten slotte nog een enkel technisch punt. Eind vorig jaar bracht de Europese toezichthouder voor de gegevensbescherming een advies uit over de omzetting van het Verdrag van Prüm. Daarin kwam volgens berichtgeving in de Staatscourant naar voren dat er in het geval van de beoordeling van DNA-materiaal in de verschillende lidstaten uiteenlopende criteria gelden voor het bepalen of er al dan niet sprake is van een zogenaamde match bij de gegevensvergelijking. Is dit juist? Is het voortbestaan van mogelijke verschillen niet inherent aan de decentrale aanpak, waarbij iedere lidstaat zelf op grond van eigen nationaal recht bepaalt of het gegevens ter beschikking stelt en of het de resultaten van een hit wel relevant en ook nauwkeurig genoeg vindt om er zelf wat mee te doen? Blijft de nauwkeurigheid van het centrale Europese systeem binnen een bandbreedte waarbij het bestaan van foutmeldingen ook aanvaardbaar is? Welke praktische betekenis heeft een foutmelding voor de betrokken persoon van wie dat materiaal afkomstig is?

Mevrouw de voorzitter. Graag zien wij de reactie van de bewindslieden tegemoet.

De **voorzitter**: Mevrouw Van Bijsterveld, ik wil u graag van harte feliciteren met uw maidenspeech over de goedkeuring van het Verdrag van Prüm, een onderwerp dat u, gelet op uw achtergrond en bezigheden buiten deze Kamer, zeker zal hebben aangesproken.

U volgde een studie staats-, bestuurs- en privaatrecht aan de Rijksuniversiteit Utrecht. In 1988 promoveerde u op het thema "De verhouding tussen Kerk en Staat in het licht van de grondrechten". Die promotie vond plaats aan de Katholieke Universiteit Brabant -- zo heette dat toen nog -- in Tilburg. Aan die universiteit bent u al sinds 1983 verbonden, eerst als universitair docent, later als hoofddocent staats- en bestuursrecht. In 1999 maakte u de overstap naar uw huidige functie, het hoofddocentschap Europees en internationaal publiekrecht aan diezelfde universiteit.

Naast uw werk en het lidmaatschap van deze Kamer vervult u ook een aantal nevenfuncties waarbij de thematiek kerk en Staat of kerk en recht veelvuldig centraal staat. Ook bent u -- enkele voorbeelden -- adviseur van het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken, lid van de redactieraad van het Nederlands Tijdschrift voor Kerk en Recht en lid van de Advisory Council of Freedom of Religion or Believe van het Office of Democratic Institutions and Human Rights van de OVSE, hier welbekend.

Zoals het een goed wetenschapper betaamt, hebt u natuurlijk ook veel publicaties op uw naam. Uw expertise is niet onopgemerkt gebleven bij bijvoorbeeld regeringsadviesorganen. Zo leverde u desgevraagd een bijdrage aan het WRR-rapport Geloof in het publieke domein; verkenningen van een dubbele transformatie, dat in het najaar van 2006 is verschenen. Van de Raad voor het Openbaar Bestuur hebt u afscheid genomen vanwege het lidmaatschap van deze Kamer. Wel nog hebt u in 2006 desgevraagd het adviseurschap van de Nationale Conventie op u genomen. Vanaf dit jaar bent u lid van het bestuur van de denktank van uw partij, het Wetenschappelijk Instituut voor het CDA.

Mevrouw Van Bijsterveld, uw dissertatie over de verhouding tussen kerk en Staat in het licht van de grondrechten heeft in deze tijd actualiteitswaarde, maar u mengt zich ook aangaande andere thema's in de publieke discussie, bijvoorbeeld over de vraag of constitutionele waarden beter in de Grondwet geëxpliciteerd moeten worden. U schreef daarover begin 2006 bijvoorbeeld in NRC Handelsblad: "Constitutionele bewustwording komt niet vanzelf, die moet tot leven gewekt worden."

U hebt in dit huis volop de gelegenheid om van alles naar uw wens tot leven te wekken, u hebt de gelegenheid om uw expertise aan te wenden ten behoeve van onze wetgevende en controlerende taak van de regering. Wij zullen zeker nog van u horen. Namens iedereen wens ik u graag van harte succes bij alle werkzaamheden hier.

Om de collegae de gelegenheid te geven om u te feliciteren met uw maidenspeech, schors ik de vergadering.

**

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

*N

De heer **Engels** (D66): Mevrouw de voorzitter. Voor de goede orde merk ik allereerst op dat ik mede spreek namens de fractie van de OSF. Namens beide fracties is het mij een genoegen om vanaf deze plaats mevrouw Van Bijsterveld nogmaals van harte geluk te wensen en te complimenteren met haar maidenspeech.

Voorzitter. Het bij wet goedkeuren van het Verdrag van Prüm klinkt als het volbrengen van een heel mooie en belangrijke volkenrechtelijke taak van de Staten-Generaal. Aan de orde is echter een harde en bittere politieke werkelijkheid. Om

grensoverschrijdende vormen van terrorisme, criminaliteit en illegale migratie tegen te gaan, zijn adequate internationale afspraken over politieke en justitiële samenwerking nodig, adequaat in de zin van effectief en efficiënt in de uitvoering, maar adequaat zeker ook wat betreft het respecteren van fundamentele burgerrechten.

De juridische inkadering van deze onder andere in het zogeheten Haags Programma vastgelegde afspraken inzake Europese justitiële en politieke samenwerking is de afgelopen jaren behoorlijk ingewikkeld geworden. Er is een complex geheel gegroeid van rechtsregels met verdragsrechtelijke, nationaalrechtelijke en communautaire grondslagen. Dat maakt het buitengewoon moeilijk te beoordelen in hoeverre al deze afspraken en besluiten voldoen aan elementaire rechtsstatelijke en democratische waarborgen en eisen. Zeker op het specifieke terrein van strafrechtelijk en strafprocesueel overheidshandelen is het van belang in hoeverre de betrokken volksvertegenwoordigers hun legitimerende rol ten aanzien van de vaststelling van bindende rechtsregels kunnen spelen, in hoeverre de beginselen van de machtscheiding worden gevolgd en in hoeverre fundamentele grondrechten gewaarborgd zijn.

Wie vanuit dit perspectief naar het Verdrag van Prüm kijkt, kan niet anders dan vaststellen dat zich een aantal opvallende vragen aandient. Onze fracties hebben deze in de schriftelijke voorbereiding nadrukkelijk gesteld. Hoewel wij de regering oprecht erkentelijk zijn voor de serieuze wijze waarop op onze punten is ingegaan, moet ik voorshands constateren dat niet alle bedenkingen zijn weggenomen. Om die reden zie ik mij genoodzaakt op enkele van de ingebrachte vraagpunten nader te reageren.

In de eerste plaats de gevolgde procedure. Dit verdrag is met slechts zeven Europese landen gesloten. Mijn eerste vraag is of het niet een merkwaardige indruk maakt dat juist Nederland op Europees niveau weer een eigenstandige route volgt. In de tweede plaats zijn het nut en de noodzaak van het verdrag ons nog steeds niet duidelijk geworden. Of beter gezegd: wij begrijpen de argumenten van de regering wel, maar kunnen die niet goed tot de onze maken. Wat is nu precies de reden dat zeven landen zo snel mogelijk de nu voorgestelde intensievere samenwerking wensten? Welke reële belangen of belemmeringen noodzaakten tot deze intergouvernementele stap? Aan welke concrete noden en behoeften vanuit de praktijk wordt hiermee tegemoet gekomen? Wat levert het nu uiteindelijk op om vooruit te lopen op de nadrukkelijk aangekondigde en gewenste communautaire afspraken op dit terrein, met name nu er inmiddels een communautair commitment ligt om de afspraken Europabreed te maken? Hoe illusoir is het eigenlijk te menen dat partiële samenwerking en daarmee een beperkte actieradius in de grensoverschrijdende aanpak effectief zal blijken? Anders gezegd, de regering komt steeds weer uit op de noodzaak dat er sneller vooruitgang geboekt zal worden, maar slaagt er niet in aan te geven welke problemen rondom

terrorisme, criminaliteit en illegale migratie nu precies met deze vlucht naar voren worden opgelost.

Uiteraard staan wij open voor een nadere motivering van de zijde van de regering en ik nodig de ministers daartoe nadrukkelijk uit.

In de tweede plaats wil ik aandacht vragen voor het feit dat als gevolg van dit verdrag een verdere versnippering en daardoor grotere ondoorzichtigheid ontstaat van de regels en afspraken inzake grensoverschrijdende samenwerking op justitieel en politieel terrein. Wij zien die verbetering ten opzichte van Prüm-I dus nog niet zo duidelijk. De regering hoopt blijkens de memorie van antwoord dat deze ontwikkeling van gefragmenteerde regelgeving niet tot complexe situaties en onoverkomelijke problemen zal leiden. Ook bestaat de verwachting dat in voldoende mate zal worden toegezien op coherentie in de toepassing. Dit antwoord is niet echt bevredigend. Hoop en verwachtingen kunnen wij delen, maar is de primaire weg niet het streven naar eenduidige, samenhangende en uniforme regels? Graag hoor ik een nadere reactie van de ministers.

In de derde plaats het punt van de gegevensbescherming. Het College bescherming persoonsgegevens heeft geconcludeerd dat het verdrag inzake de bescherming van persoonsgegevens in principe voldoende waarborgen biedt. Wel is benadrukt dat voor een goede werking van het Prüm-systeem -- het systeem van hit/no-hit -- een overkoepelende, geharmoniseerde en hoogwaardige regeling van de gegevensbescherming nodig is. Op welke wijze zal hierin worden voorzien? De vaststelling van het Kaderbesluit dataprotectie is nog niet in zicht en bovendien heeft dit ontwerpbesluit betrekking op samenwerking in strafzaken. Daar komt bij dat het geen specifieke regels bevat voor de rechtstreeks geautomatiseerde bevraging van de in het verdrag bedoelde categorieën van gegevens. Het raadsbesluit over de omzetting van Prüm kent, als wij het goed zien, op het punt van de gegevensbescherming slechts een standaardregeling die ten opzichte van Prüm geen meerwaarde biedt. Daarmee blijft de vraag op tafel in hoeverre nu daadwerkelijk van een hoogwaardige bescherming van de privacy van de burger kan worden gesproken. Onze fracties hebben voorhands niet de neiging die vraag in bevestigende zin te beantwoorden. Graag horen wij hoe de ministers hier tegenaan kijken.

Als vierde en laatste punt de verhouding tussen het verdrag en het nog niet in werking getreden EU-raadsbesluit waarmee "Prüm" zal worden omgezet in EU-recht. Wie beide teksten naast elkaar legt ontwaart de nodige verschillen. Het gaat mij nu niet om het gebruik van verschillende bewoordingen die in wezen dezelfde strekking hebben. Het gaat om een niet gering aantal bepalingen uit het verdrag dat in het raadsbesluit niet is terug te vinden. Er zijn ook andere verschillen, zoals de regeling van de civielrechtelijke aansprakelijkheid. Graag vraag ik de ministers in de eerste plaats of hieruit niet de conclusie moet worden getrokken dat de beoogde

gefaseerde route naar algemeen geldende en samenhangende communautaire regels in feite niet tot het beoogde resultaat heeft geleid en de gekozen weg achteraf gezien toch niet te betreuren valt. De effectiviteit van de Europese samenwerking op dit terrein wordt als gevolg van de toepasselijkheid van verschillende regimes immers afhankelijk van de vraag welke landen op welke onderdelen met elkaar samenwerken. Deze situatie kan toch moeilijk worden afgedaan met de kwalificatie "onhandig". Niet alleen politie en justitie, maar ook toezichthouders, burgers, advocaten en rechters lopen tegen deze weinig transparante situatie aan. Ik vraag de ministers in de tweede plaats of dit uit een oogpunt van kwaliteit van wetgeving aanvaardbaar is.

De balans opmakend moet ik vaststellen dat het voorliggende verdrag complicaties bevat uit een oogpunt van effectiviteit, efficiency en gegevensbescherming. Die complicaties leiden in onze fracties tot grote aarzelingen of wij wel met het voorstel tot goedkeuring kunnen instemmen. Met meer dan gewone belangstelling wachten wij dan ook de antwoorden van de bewindslieden af.

*N

De heer **Kox** (SP): Mevrouw de voorzitter. Ook van mijn kant complimenten en felicitaties voor mevrouw Van Bijsterveld. Na uw toelichtende woorden vroeg ik mij af wie in deze Kamer nog geen Tilburgse connectie heeft en hoe je door een selectiecommissie komt als je die niet hebt. Ooit kreeg ik de opdracht van mijn vorige burgemeesters Brokx en Stekelenburg om er alles aan te doen om ervoor te zorgen dat Tilburg in Den Haag op de kaart komt te staan. Inmiddels is volgens mij de helft van deze Kamer al aan Tilburg gebonden, dit belooft voor mijn stad iets goeds.

Belooft dit verdrag voor ons land iets goeds? Ik denk het wel. Ik denk dat ik nu al de conclusie kan trekken dat het Verdrag van Prüm dat nu voorligt, het verdient om door deze Kamer te worden goedgekeurd. Toch zijn er nog wel wat opmerkingen over te maken.

Volgens de memorie van antwoord aan de Tweede Kamer hebben wij dit verdrag nodig om de negatieve effecten tegen te gaan van het wegvallen van Europese binnengrenzen. Volgens de regering, aldus de memorie van antwoord, hebben de georganiseerde criminaliteit en het terrorisme in de afgelopen jaren onder andere door de uitbouw van een Europese ruimte van vrij verkeer van personen, een steeds uitgesprokener internationale dimensie gekregen. Zij die alleen maar voordelen dachten te zien in het slechten van de binnengrenzen -- ik kijk niet met opzet naar de heer Engels -- mogen met dit statement van regeringswege weer met beide benen op de grond worden gezet. Wij hebben het hier al vaker over gehad. Vrij verkeer en geen grenzen is ook koren op de molen van vooral grote boeven. Het is niet niks waar wij over spreken als wij praten over grensoverschrijdende criminaliteit. Grote drugshandel, handel in gestolen auto's, valse munterij, pedofiele netwerken, georganiseerde

huurmoorden, mensensmokkel, illegale orgaanhandel, witwassen en terrorisme.

Alleen al in de grensoverschrijdende witwassen waar Nederland bij betrokken is, gaat naar schatting 15 mld. om, nog los van de binnenlandse witwassen. Als wij het over drugshandel hebben, hebben wij het ook over dit soort bedragen. Het loont daarom om te zoeken naar passende maatregelen om aan weerszijden van een inmiddels verdwenen grens te kijken of een nog onopgelost misdrijf hier, iets te maken kan hebben met een al geregistreerd misdrijf en een al geregistreerde misdadiger daar.

Dus ja, naar de mening van de fractie van de SP is het goed dat er maatregelen worden genomen tegen deze vormen van grensoverschrijdende criminaliteit. Maar ook ja, dit is de prijs die wij onder andere moeten betalen voor het opheffen van onze binnengrenzen en voor het realiseren van een Europese eenwording. Daar kun je voor of tegen zijn, maar het is wel de prijs die betaald moet worden en die volgens mij aanvankelijk een beetje te veel op de achtergrond is gebleven. De eersten die profiteerden van de Europese eenwording waren de criminelen. Dit moeten wij ons toch goed blijven realiseren, ook als wij nieuwe stappen zetten om de grenzen nog verder te laten verdwijnen en Europa nog vrijer en grenzelozer te maken. De vrijheid van de burger is ook de vrijheid van de boef. Tegelijkertijd betekenen maatregelen om dit tegen te gaan, op dit vlak vaak tot op zekere hoogte inbreuk en soms ernstige inbreuk op de privacy van de boef maar ook van de burger. Die twee kanten moeten wij altijd in de gaten houden als wij over deze materie praten. Er is niet altijd een gemakkelijke oplossing, want wat je aan de ene kant probeert te bestrijden, leidt tot inbreuken op de positie van burgers aan de andere kant, maar als wij het niet bestrijden, zijn de burgers ook de dupe. Ik neem aan dat de regering die opvatting ook is toegedaan.

Na de totstandkoming van het Verdrag van Schengen zijn de binnengrenzen tussen een groot aantal EU-lidstaten vervallen. Inmiddels zijn ze zo goed als helemaal weg. Je kunt van Texel naar Talin en van Breda naar Boekarest allemaal in een Europese ruimte van vrij verkeer. Wie die stap zet, kan niet anders dan intensiever gaan samenwerken bij het aanpakken van de daarmee samenhangende problemen op het terrein van de criminaliteit. Dat is niet eenvoudig, en blijkbaar zag initiatiefnemer Duitsland geen gat in een snelle regeling via de EU. Diverse sprekers hebben dat al gememoreerd. Vandaar dat er gekozen is voor de ouderwetse vorm van een verdrag. Ik ben benieuwd naar de antwoorden van de regering op de vragen van collega Engels op dat punt. Inmiddels zijn Spanje en Frankrijk aangeschoven en later ook Slovenië en Portugal. Een vraag van mijn fractie is: welke andere landen staan op de nominatie om nog in dit verdrag mee te gaan doen? Zijn er landen die niet mee mogen doen? Zijn er landen met wie men wellicht problemen zou verwachten? Misschien kan de regering daar wat meer inzicht in geven. Of is het een onbeperkt uitbreidbaar verdrag? Dat zou ook interessant zijn.

Voorzitter. Inmiddels is ook al overeengekomen dat belangrijke bestanddelen uit dit verdrag op niet al te lange termijn in Europese regelgeving geïncorporeerd gaan worden. Kan de regering ons de laatste stand van zaken op dit punt vertellen? Hoe kijkt de regering terugblikkend aan tegen de gevolgde weg? Ik ben het met collega Engels eens: wat wij nu aan het doen zijn, maakt de zaak niet eenvoudiger. Wat hebben wij ermee gewonnen dat er gekozen is voor deze specifieke oplossing? Zitten wij straks niet in een situatie waarin politie en justitie door alle verdragsbomen het echte bos niet meer kunnen zien? Naast het Verdrag van Prüm hebben wij het Verdrag van Enschede, het Verdrag van Luxemburg en het Verdrag tussen Duitsland en Oostenrijk. Daar bovenop krijgen wij straks EU-regels op dit terrein, waarbij deze regels voor een deel worden overgenomen, maar voor een deel niet, en wij hebben de ontwikkelingen in de bevoegdheden van Europol en Eurojust, waar wij vanmiddag nog met de regering in commissieverband over praten. Heeft de regering nog echt alles op een rij? Ik heb daar natuurlijk alle vertrouwen in, maar weten wij echt nog waar wij allemaal mee bezig zijn? Als wij het niet begrijpen en niet kunnen uitleggen, hoe moeten onze politie- en justitiemensen en onze burgers het straks dan begrijpen?

Als wij ja zeggen tegen het voorliggende verdrag, dan krijgen de aangewezen instanties uit de verdragslanden voortaan over en weer toegang tot elkaars DNA-databanken, tot elkaars systemen om vingerafdrukken op te slaan en tot elkaars kentekenregisters. Bij de toegang wordt het principe "hit/no hit" toegepast. Het lijkt mij een verstandige keuze om niet meteen alles open te zetten, dat zou immers ook de aantrekkelijkheid vergroten om dat systeem te kraken voor hen die wij juist willen aanpakken met deze regels.

In het verdrag wordt ook afgesproken dat onder voorwaarden bij grootschalige grensoverschrijdende evenementen informatie-uitwisseling kan plaatsvinden ter handhaving van de openbare orde of ter voorkoming van strafbare feiten. Kan de regering aangeven in hoeverre het nodig was om dit element in het verdrag op te nemen? Het verdrag voorziet voorts in de mogelijkheid om tot uitwisseling van individuele informatie in verband met het voorkomen van terroristische misdrijven te komen. Instemmen met dit verdrag betekent tevens instemmen met een aantal maatregelen die de illegale migratie moeten tegengaan. Tussen verdragspartners moet over een weer beschikbare informatie uitgewisseld worden over illegale migratie en daarnaast moeten deelnemers in het verdrag elkaar vroegtijdig informeren over repatriëringsmaatregelen. Ook kunnen er gezamenlijke uitzetvluchten worden georganiseerd. Dat klinkt wel gezellig, maar dat is het natuurlijk niet. Zit er een kans in dat dit een mooi voornemen blijft, maar in de praktijk toch niet tot een erg groot succes kan worden? Dit verdrag regelt ook dat er op vluchten bewapende vluchtbegeleiders aanwezig kunnen zijn, de zogenoemde air marshals. Of zij worden ingezet, blijft een binnenlandse beslissing, maar als zij

worden ingezet, vallen zij onder dit verdrag. Tot slot voorziet het verdrag ook nog in een regeling rondom spoedeisende gevallen.

Als je dat zo opsomt, krijg je toch het idee dat hier wel heel erg veel in één verdrag wordt geregeld. Wat de rode draad is die al die zaken verbindt, is mijn fractie in ieder geval niet meer duidelijk. Wij gaan heel veel en heel verschillende zaken in één verdrag regelen dat vervolgens weer onderdeel gaat uitmaken van een hele serie verdragen. Ik vraag mij af of wij werkelijk nog kunnen zeggen dat dit de meest logische en doordachte oplossing is voor de problematiek, waar wij het overigens allemaal over eens zijn.

Mijn fractie heeft zorgen over de bescherming van gegevens die toegankelijk worden gemaakt over grenzen heen. Wij hebben dat aan de overkant duidelijk gemaakt en wij hebben dat hier in het voortraject verteld. De regering zegt van haar kant: neem maar aan dat wij dat goed voor elkaar hebben. Ik neem dat ook aan, maar vindt de regering ook nog dat wij het goed voor elkaar hebben als de deelnemers in het verdrag steeds verder uitgebreid worden? Dat het tussen Duitsland en Nederland wel goed gaat, wil ik wel aannemen, maar gaat het tussen Roemenië, Bulgarije en Nederland ook goed? Zijn in al die landen dezelfde niveaus van bescherming te garanderen? Wij kunnen het onszelf wel wijsmaken, maar ik weet niet of de werkelijkheid daarin niet dwingender is dan de waan achter dit voorstel.

Deelt de regering onze zorgen tot op zekere hoogte en kan zij ons garanderen dat wij ons desalniettemin geen buil gaan vallen aan de verdere uitbreiding van het aantal partners in dit verdrag? Mijn fractie ziet de noodzaak van verdergaande samenwerking, gegeven het feit dat de binnengrenzen verdwenen zijn. Mijn fractie rekent erop dat de regering er alles aan doet om te voorkomen dat wij straks in plaats van een oplossing voor een probleem een nieuw probleem hebben dat effectieve oplossingen kan blokkeren. Wij zien met belangstelling uit naar de reactie van de bewindslieden.

*N

Mevrouw **Lagerwerf-Vergunst** (ChristenUnie): Voorzitter. Ik spreek tevens namens de fractie van de SGP. Namens beide fracties wil ik mevrouw Van Bijsterveld hartelijk feliciteren met haar maidenspeech.

Vandaag debatteren wij over de Goedkeuringswet van het Verdrag van Prüm en het besluit waarbij delen van dit verdrag worden geïntegreerd in het kader van de Europese Unie. Het belang van het verdrag is wat onze fracties betreft, met name gelegen in de aanzienlijk verbeterde en efficiëntere opzet van de procedures van informatie-uitwisseling tussen verschillende landen. Nu de realiteit helaas zo is dat criminaliteit niet stopt bij landsgrenzen, is het zaak om deze grensoverschrijdende criminaliteit -- uiteraard met behoud van rechten van burgers, zoals het recht op privacy -- met alle voorhanden zijnde middelen gezamenlijk met andere staten te bestrijden.

Informatie-uitwisseling is een belangrijk speerpunt in deze bestrijding. Onze fracties zijn dan ook content met de doorbraak die in dit opzicht met dit verdrag wordt bereikt.

Deze tevredenheid betekent echter niet dat wij geen kanttekeningen plaatsen, al zullen deze kanttekeningen geen betrekking hebben op de procedure die in verband met dit verdrag is gevolgd. Hierover is reeds tijdens de behandeling in de Tweede Kamer en ook in de schriftelijke voorbereiding van dit debat veel gesproken en geschreven. Onze fracties hebben geen behoefte om vandaag deze argumenten te herhalen en de discussie nog eens dunnetjes over te doen. Temeer niet, gelet op het feit dat na inwerkingtreding van het Hervormingsverdrag de politie- en justitiesamenwerking, op enkele uitzonderingen na, een gewoon communautair beleidsterrein wordt, zodat het alsdan minder noodzakelijk zal zijn om een procedure zoals nu gevolgd, te volgen.

Wij plaatsen wel kanttekeningen bij het volgende. De uitwisseling van informatie veronderstelt vertrouwen in elkaars rechtssysteem. Omdat dit direct aan de rechtsbescherming van burgers raakt, is het voor onze fracties een aangelegen punt. Wij hebben dit reeds eerder aan de orde gesteld. Wij hebben bedenkingen of in sommige EU-lidstaten de rechtsbescherming voor burgers boven een bepaalde minimumnorm uitkomt. Voor de duidelijkheid: wij beperken ons nadrukkelijk niet tot de zeven landen tussen wie het Verdrag van Prüm tot stand is gekomen.

Deze bedenkingen dan wel twijfels zijn recent gevoed door de zaak T., de minister van Justitie welbekend. In die zaak hebben de Nederlandse autoriteiten de Griekse autoriteiten ten onrechte medegedeeld dat een bepaald mobiel nummer toebehoorde aan de heer T. Op grond van deze informatie is een Europees Aanhoudingsbevel (EAB) tegen hem uitgevaardigd. Nadat de Nederlandse autoriteiten tot de conclusie waren gekomen dat de door hen verstrekte informatie niet correct was, hebben zij Griekenland verzocht het EAB op te heffen. Dit verzoek is door Griekenland lange tijd genegeerd. Gelukkig is vorige week bekend geworden dat de Griekse autoriteiten het EAB tegen de heer T. hebben ingetrokken. Dit neemt echter niet weg dat de heer T. door deze gang van zaken één jaar lang als zakenman ernstig is belemmerd om naar het buitenland te reizen.

Wij leggen de bewindslieden een vergelijkbare casus voor, betrekking hebbend op het verdrag waar wij vandaag over spreken. Stel, een door Bulgarije aan Nederland opgevraagd kenteken wordt door de Nederlandse autoriteiten ten onrechte gekoppeld aan de heer X. Nederland corrigeert op enig moment de foutieve informatie. Op grond van artikel 37 van het Verdrag van Prüm en artikel 28 van het besluit is Bulgarije verplicht om de onjuiste informatie te corrigeren of te wissen. Betekent dit dat een situatie zoals die van de heer T. zich onder het Verdrag van Prüm niet kan voordoen? Hoe is de verplichting van Bulgarije afdwingbaar? Op welke termijn dient Bulgarije de onjuiste informatie te corrigeren of te wissen? Wij hopen dat de bewindslieden met hun

beantwoording onze verontrusting kunnen wegnemen.

De rechtsbescherming voor burgers van EU-lidstaten op het terrein van persoonsgegevens zal worden geregeld in het kaderbesluit. De onderhandelingen hierover die al twee jaar worden gevoerd, hebben voorsnog niet geresulteerd in een akkoord. Wij constateren dat het mogelijk is in korte tijd effectieve maatregelen te nemen ter bestrijding van de grensoverschrijdende criminaliteit, terwijl geen overeenstemming wordt bereikt over de bijbehorende beschermende maatregelen. Wij zien op dit punt een parallel met de kaderbesluiten ter implementatie van het beginsel van wederzijdse erkenning in strafzaken. Ook bij die kwestie lukt het nog steeds niet om een akkoord vast te stellen over het ontwerp-kaderbesluit over procedurele rechten in strafprocedures. Onze fracties betreuren dit. Wat is de verwachting van de bewindslieden met betrekking tot het tijdstip waarop overeenstemming wordt bereikt over het ontwerp-kaderbesluit bescherming persoonsgegevens?

Vervolgens willen wij een opmerking maken over de ondoorzichtigheid van regelgeving die de politie- en justitiesamenwerking op Europees niveau regelt. Er is sprake van een onoverzichtelijke lappendeken van Europese, multilaterale en bilaterale afspraken over dezelfde onderwerpen. In de memorie van toelichting van het Verdrag van Prüm wordt bijvoorbeeld bij artikel 24 opgemerkt dat het Benelux-verdrag inzake grensoverschrijdend politieel optreden en het Verdrag van Enschede voorzien in een vergelijkbare regeling. Bij artikel 26 wordt eveneens verwezen naar een vergelijkbare bepaling in het verdrag van Enschede. Het gegeven dat in het besluit niet het gehele Verdrag van Prüm wordt geïncorporeerd, maar slechts delen hiervan, versterkt de onoverzichtelijkheid nog eens.

Afhankelijk van de nationaliteit van de autoriteiten en het onderdeel van regelgeving dat aan de orde is, zijn verschillende verdragen van toepassing die soms identieke bepalingen kennen, maar soms ook niet. Dit maakt de toepasbaarheid van deze regelgeving niet eenvoudig. De minister van Justitie heeft weliswaar aangegeven dat wordt voorzien in een specifiek op het Verdrag van Prüm toegesneden opleidingsprogramma voor politieambtenaren en dat door de werkgroep politieverdragen de vinger aan de "implementatiepols" zal worden gehouden. Onze fracties menen echter dat de complexiteit niet alleen politie- en justitieambtenaren raakt, maar ook verdachten en advocaten. Wij vragen de bewindslieden of en, zo ja, op welke wijze burgers in dit opzicht een handreiking wordt geboden. In dit verband verwijzen wij naar een interview in de Staatscourant met de heer Pieters, lector strafrecht en internationale samenwerking bij de SSR. Hierin stelt de heer Pieters dat een duidelijke logica in de relatie tussen de Nederlandse strafvordering en de internationale rechtshulp ontbreekt. Hij pleit ervoor om in het kader van de herziening van het Wetboek van Strafvordering een duidelijk hoofdstuk over

internationale samenwerking toe te voegen. Hoe denkt de minister van Justitie hierover?

Tot slot hebben wij nog een tekstuele opmerking over het besluit. In de Nederlandse tekst van het besluit, zoals in juni 2007 voorgelegd aan de JBZ-raad, wordt in artikel 27 verwezen naar doeleinden die in artikel 26 worden genoemd. Per abuis staat in de tekst van artikel 27 echter: "de in artikel 27 genoemde doeleinden", terwijl bedoeld wordt de in artikel 26 genoemde doeleinden. Onze fracties gaan ervan uit dat deze omissie reeds is hersteld. Zekerheidshalve brengen wij dit echter onder aandacht van de bewindslieden.

*N

De heer **De Vries** (PvdA): Voorzitter. Allereerst wil ik mevrouw Van Bijsterveld gelukwensen met haar maidenspeech. Ik zou wensen dat ik zelf de inhoud ervan had uitgesproken.

De minister van Justitie heeft aangegeven dat hij op het onderhavige gebied graag een voortrekkersrol voor Nederland zou zien. Deze rol is enigszins in het geding gekomen door het uitermate late tijdstip waarop dit wetsvoorstel behandeld wordt. In het eerste halfjaar van 2008 vindt een evaluatie plaats van de werking van het Verdrag van Prüm, terwijl wij het nog aan het behandelen zijn. Dit betekent dat Nederland toch niet helemaal meer vooraan loopt. De minister heeft geantwoord dat dit te wijten is aan capaciteitsgebrek en dat in dit geval posterioritering noodzakelijk was. Hij heeft verder aangegeven dit te betreuren en zich in te spannen om de procedure desondanks tot een goed einde te brengen. Dankzij de medewerking van de Kamer zal dit wel lukken, maar ik vind het antwoord absoluut niet afdoende.

Ik maak deze opmerking niet alleen met betrekking tot het Verdrag van Prüm. Pas gisteren ontving de Kamer een brief van de minister over een aantal ontwerpbesluiten voor de JBZ-raad ter beantwoording van vragen van de vaste commissie voor JBZ. Dat is dus allemaal op het nippertje. Als de minister voor deze zaken niet voldoende capaciteit heeft, zal hij ervoor moeten zorgen dat hij deze krijgt. Ik vind het niet acceptabel dat deze Kamer, waarvan de leden niet voltijds vergaderen, zo laat wordt geïnformeerd. De minister van Justitie is in zijn ambt verantwoordelijk ervoor zorg te dragen dat hij hetgeen hij in gang zet, ook op een nette en behoorlijke manier afrondt. Er kan een moment komen waarop een van de beide Kamers geen genoeg meer neemt met de gang van zaken. Ik ontvang graag een uitvoerigere toelichting op het feit dat dit onderwerp geposterioriteerd moest worden.

De evaluatie zal vooral betrekking hebben op de wijze van functioneren van het Verdrag van Prüm in andere landen. Ik begrijp uit de ontvangen toelichting dat uit de relatie Duitsland-Oostenrijk al een aantal positieve zaken blijkt. In mijn inbreng heb ik namens mijn fractie laten blijken dat het Verdrag van Prüm wat ons betreft een logisch verdrag is. Als de grenzen wegvallen, zal men immers adequate maatregelen moeten nemen om ervoor te zorgen dat de misdaad hiervan niet bij

uitstek profiteert. Wij zullen het dan ook graag steunen. Desondanks wil ik enkele kanttekeningen plaatsen.

Het wordt zo langzamerhand wel een beetje ingewikkeld. De regering onderkent dit ook en schrijft in haar memorie van antwoord dat op de Politieacademie een helpdeskfunctie komt ter beantwoording van in de praktijk gerezen vragen over de verdragen en over andere relevante Europese regelgeving. De antwoorden dienen uniform te zijn. Waarom wordt hiervoor de Politieacademie ingezet? Is dit een kwestie die alleen de politie aangaat? Of is dit ook nuttig voor anderen, bijvoorbeeld voor betrokkenen die met de werking van het verdrag te maken krijgen of voor hun advocaten, zodat zij weten waarin de verschillen tussen verdragen zitten en wat de toepasbaarheid en de toepasselijkheid ervan is? Ligt het niet veel meer voor de hand om te kiezen voor een centraal informatiepunt dan de Politieacademie? Ik weet niet of er precedents zijn wat betreft een helpdeskfunctie op de Politieacademie, maar het zou mijn voorkeur hebben dat op het gebied van regelgeving niet voor zo'n instituut wordt gekozen. In allereerste instantie moet de minister van Justitie de inzichtelijkheid en de kenbaarheid van de regelgeving bewaken en er zelf voor zorgen dat er een voorziening komt. Ik ben heel benieuwd of het mogelijk is om daar iets van te maken dat voor iedereen toegankelijk is.

De complexiteit wordt hiermee overigens niet opgelost. In de brief die wij vanmiddag in de commissie voor de JBZ-raad gaan behandelen, gebruikt de minister een prachtige formulering: "In de overweging 24 bis wordt aangegeven dat verschillende besluiten die in de derde pijler zijn vastgesteld een eigen regelgevend kader bevatten voor de bescherming van persoonsgegevens dat alle belangrijke aspecten bestrijkt. Dat is het geval voor Europol, Eurojust, het Schengen Informatie Systeem en het kaderbesluit omzetting bepalingen van het Verdrag van Prüm in een EU-regeling. Nu deze regeling een strikter kader bevat, blijft het kaderbesluit bescherming persoonsgegevens voor die regeling buiten toepassing." Dat is natuurlijk niet meer bij te benen. Voor een Eerste Kamerlid misschien nog net en voor Tweede Kamerleden zeker, maar daarbuiten wordt de kring al snel klein. Het zou buitengewoon nuttig zijn om ernaar te streven dat er langzamerhand eenduidige regelingen ontstaan in Europa. In de tussentijd zou ik het erg op prijs stellen als de minister een matrix of een overzicht maakt van de punten waarop de verschillende bepalingen van elkaar afwijken. Als dat voldoende inzichtelijk kan worden gemaakt, zou het buitengewoon handig te zijn om dat op een website te zetten. Het kan in elk geval zonder enig probleem naar de helpdesk.

Er zijn in mijn fractie discussies geweest over de beveiliging van persoonsgegevens en de bescherming van de personen die het betreft. Er zijn enorme databanken met gegevens die steeds beter bevraagd kunnen worden. Wij moeten maar hopen dat de beveiliging hiervan in elk land zo goed is geregeld als bij ons. Heeft de minister daar garanties voor gekregen? Heeft hij zich daarvan

vergewist? Ik ben er namelijk niet helemaal zeker van dat landen die met dit soort maatregelen te maken krijgen dat allemaal zo ogenschijnlijk keurig voor elkaar hebben als wij.

De steeds verdergaande internationalisering van de uitwisseling van gegevens roept bij mij de vraag op wat nu eigenlijk nog een privégegeven is. Wat wordt er nog beschermd? Kan de minister ervoor instaan dat zowel de beveiliging van de gegevens, ook in andere landen die het Verdrag van Prüm hebben ondertekend, als de rechtsbescherming die aan de burgers toekomt om op te komen tegen eventuele schendingen van hun rechten mogelijk blijft? Er moet een begaanbare route zijn. Wij zijn nu een beetje laat met het Verdrag van Prüm. Desondanks gaat dit allemaal veel beter en harder dan de verbetering van de bescherming van de positie van de burger op het gebied van privacy. Onderkent de regering dat hier een zorgelijk aspect aan zit? Heeft zij het een en ander in overweging om die zorgen voor ons dragelijk te maken?

*N

Mevrouw **Strik** (GroenLinks): Voorzitter. Ik wil niet achterblijven met welgemeende felicitaties aan mevrouw Van Bijsterveld voor haar prachtige maidenspeech.

Ik ben wat onthand omdat ik pas kort voor dit debat te horen kreeg dat ik Britta Böhler, die ziek is, moet vervangen. Niettemin wil ik van de mogelijkheid gebruik maken om opmerkingen te maken over het Verdrag van Prüm.

Aan de ruimte voor vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid binnen de EU is de laatste jaren voortvarend invulling gegeven, met name sinds de aanslagen van 11 september 2001. Veel kaderbesluiten en richtlijnen hebben sindsdien het licht gezien en uit het Haags Programma blijkt dat de EU blaakt van ambitie om de politieke en strafrechtelijke samenwerking te intensiveren. Het Verdrag van Lissabon zal dit communautariseren. Lidstaten geven er hiermee blijk van dat zij het belangrijk vinden dat de regels van de Europese besluitvorming, met hun checks and balances en de toenemende transparantie, ook worden toegepast op grensoverschrijdende politieke en justitiële samenwerking.

Waarom zijn dan zeven lidstaten -- het zijn er eigenlijk zelfs maar vijf -- waaronder Nederland, plotseling in de reflex geschoten van de intergouvernementele samenwerking? Enkele lidstaten hebben achter gesloten deuren een eigen tekst in elkaar getimmerd. Iedereen mag later meedoen. Dat is zelfs de bedoeling, zo is in de preambule te lezen. Voor anderen kan er natuurlijk nauwelijks nog niets aan de bepalingen worden veranderd. De Commissie, het Europees Parlement, de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming en uiteraard de andere lidstaten vissen vervolgens achter het net. Het Hof van Justitie ontbeert rechtsmacht door deze manoeuvre. Dat is slecht voor de rechtsbescherming en ook voor een geharmoniseerde uitwerking van het verdrag zelf.

Uit de gang van zaken spreekt een zekere arrogantie en in elk geval minachting voor de democratische en Europese beginselen. Mijn fractie hoort daarom graag van de regering waarom voor deze handelwijze is gekozen. Het zou kunnen dat als reden wordt aangevoerd dat er sprake is van aantoonbare impasse binnen de Raad hierover. Daar ziet het nu overigens helemaal niet naar uit, ook gelet op de voortvarendheid waarmee de implementatie van het kaderbesluit wordt behandeld. Als er wel sprake is van een impasse, waarom is dan niet gekozen voor een versterkte samenwerking in plaats van een verdrag buiten de EU om? Heeft de regering wel voldoende vertrouwen in de Europese instituties? Hoe noodzakelijk was het om de garantie te hebben van een bepaalde deadline? Er wordt wel steeds gezegd dat het nodig was om een deadline te stellen, maar waar zit die noodzakelijkheid dan in? Als wij de procedure voor goedkeuring bekijken, druipt de urgentie er niet bepaald vanaf.

De goedkeuringswet lag er ongeveer op hetzelfde moment als het EU-kaderbesluit. Wij hadden dus geen haast en de voortvarendheid van de Raad duidt niet op onoverkomelijke weerstand. De argumenten van de regering om voor deze weg te kiezen, overtuigen ons tot nu niet. Het is typisch dat de huidige gang van zaken bij het aannemen van het kaderbesluit dezelfde mankementen kent: geen consultatie, geen toelichting en geen effectbeoordeling. Dat is te betreuren.

Bij het Verdrag van Prüm en dus ook bij het betreffende kaderbesluit zijn burgerrechten in het geding. De burger moet het echter vooral doen met de considerans dat het EVRM en het grondrechtenhandvest van de EU in acht worden genomen. Het Hof heeft geen rechtsmacht, dus ook niet om het verdrag hieraan te toetsen. Los van deze principiële kwestie, maakt het verdrag het bouwwerk van de EU-samenwerking op dit terrein niet overzichtelijker en ook niet eenduidiger. In het Raadsbesluit zijn niet alle bepalingen overgenomen. Het beperkt zich tot de derde pijler en Schengen-gerelateerde bepalingen. Dan ontstaat straks de situatie dat het verdrag voor een deel onder het regime van het internationaal recht valt en voor een ander deel onder het EU-recht. Gaat het comité van ministers zich straks ook nog bezighouden met het deel dat straks al onder het EU-regime valt of gaat het zich beperken tot het overige? Zijn deze delen inderdaad zo eenvoudig te scheiden als de minister schrijft in de memorie van antwoord? Wie bepaalt wat prevaleert bij een overlap?

Mijn fractie is er verheugd over dat de Tweede Kamer het advies van de commissie-Meijers ter harte heeft genomen met het amendement op de goedkeuringswet, zodat de uitvoeringsbesluiten aan democratische controle onderhevig zijn. Juist nu Europeesrechtelijke controle ontbreekt, lijkt ons dat van groot belang.

Data-uitwisseling vindt plaats op grond van het beschikbaarheidsbeginsel, dat wil zeggen dat de nationale instanties in alle verdragsstaten online toegang krijgen tot databestanden waartoe hun nationale collega's ook toegang hebben. Het lijkt eenvoudig omdat het één systeem is. Wat er achter

ligt, is echter verre van eenduidig. Elke lidstaat heeft zijn eigen normen en criteria om te bepalen welke gegevens in het databestand komen. Zo kan een Nederlandse instantie plotseling over veel meer informatie beschikken vanuit een andere staat over een persoon dan over personen die in een Nederlands bestand zitten, of andersom. Ook de bewaartermijnen hangen af van het nationaal recht van de verstreckende staat.

Al met al is er dus geen coherentie bereikt. Er worden verschillende normen toegepast, waardoor betrokken burgers moeilijk kunnen achterhalen op basis van welke regels wat met hun gegevens gebeurt. Tegelijkertijd ontberen zij ook voldoende rechtsbescherming. Ook die hangt weer af van nationale regels. De verdragsstaten hebben dus eigenlijk vooral een mechanisme opgetuigd dat de operationele samenwerking ten goede komt. Het is duidelijk dat dit belangrijk is bij grensoverschrijdende samenwerking, maar bij dit laatste en bij wederzijdse erkenning hoort evengoed een coherent systeem van rechtswaARBorgen voor burgers die met deze samenwerking geconfronteerd worden. Ik denk aan een stelsel van eenduidige definities en criteria, een regeling voor inzage, toegang tot de rechter en een klachtenregeling. Door eenzijdig de operationele kant te regelen en op een bepaalde manier te harmoniseren, kunnen burgers in de verdrukking komen.

De ontwikkeling op dit gebied doet mij denken aan de voortvarende ontwikkelingen op het gebied van strafrechtelijke samenwerking, bijvoorbeeld van wederzijdse erkenning van straffen, terwijl tegelijkertijd een voorstel voor strafrechtelijke procedurele waarborgen de eindstreep niet haalt. Het een kan volgens onze fractie echter niet zonder het ander. Als wij de principes van de rechtsstaat in Nederland en in Europees verband hoog willen houden, moeten wij beide goed regelen. Daarom pleiten wij voor een hoog geharmoniseerd niveau van dataprotectie en voor voldoende capaciteit om de toezichthoudende organen ook echt de mogelijkheid te geven om hun taken inhoud te geven, zowel in budgettair opzicht als met betrekking tot de bevoegdheden.

Mijn fractie is positief over het feit dat persoonsgegevens pas worden verkregen bij de zekerheid van een match, alsook op basis van een rechtshulpverzoek. Voor het overige zijn de bepalingen met betrekking tot dataprotectie vrij algemeen geformuleerd. Hiermee kan niet met een verwijzing naar Conventie nr. 108 van de Raad van Europa volstaan worden; het moet preciezer en met meer waarborgen voor de betrokkene gebeuren. Dit geldt omdat het hierbij om zeer gevoelige informatie gaat, zoals DNA-gegevens en daaraan gerelateerde gegevens.

Voor het niveau van gegevensbescherming verwijst de minister onder andere naar het kaderbesluit bescherming persoonsgegevens. Deze verwijzing is niet bevredigend. Ten eerste is het kaderbesluit nog niet aangenomen, ten tweede is het niveau door de onderhandelingen zo laag geworden dat het volgens de Europese toezichthouder voor gegevensbescherming op

sommige gebieden zelfs al onder het niveau van de Conventie van de Raad van Europa is gezakt. Het biedt eenvoudigweg te weinig waarborgen. Bovendien zal het kaderbesluit niet van toepassing zijn op nationale verwerking van persoonsgegevens. Het kent ook geen specifieke regels met betrekking tot automatische inzage in DNA-bestanden. Het verdrag zelf dient dus de specifieke, precieze waarborgen te geven.

Voor het overige sluit ik mij graag aan bij de desbetreffende vragen van de andere woordvoerders. Zij hebben namelijk ook vragen gesteld over de toegang tot de gegevens van burgers en over de noodzakelijke waarborgen daarbij.

Het verdrag beweegt zich op een gevoelig terrein met de uitwisseling van DNA-gegevens. Terecht zijn de uit te wisselen gegevens beperkt tot de niet-coderende delen van DNA. Niettemin moeten wij er rekening mee houden dat de technologische ontwikkelingen doorgaan en er straks misschien toch meer persoonsgerelateerde gegevens te halen zijn uit ook deze delen van DNA. Daarom vinden wij het belangrijk dat hiermee al rekening wordt gehouden door een formulering dat de gegevens nooit informatie moeten kunnen verstrekken over specifieke erfelijke eigenschappen. Kan de regering toezeggen dat dit principe in het uitvoeringsbesluit tot uitdrukking komt en dat er heldere definities komen inzake DNA-profielen?

Het verdrag voorziet ook in de mogelijkheid van afname en verzameling van DNA-materiaal. Deze vergaande mogelijkheid zou aan strikte noodzakelijkheids- en doelcriteria gebonden moeten zijn. Heeft Nederland inzicht in de wijze waarop in alle 27 lidstaten in deze waarborgen is voorzien? Tenslotte gaan straks alle lidstaten hiervan ook gebruik maken. Voor ons is dan ook belangrijk om te weten of daarbij voldoende zorgvuldigheid betracht zal worden.

Het verdrag is opgezet en bedacht van de zijde van vijf staten. Straks zullen er 27 aan meedoen, al gebeurt dat voor een deel via het kaderbesluit. Is het systeem, het mechanisme, daar wel tegen opgewassen? Het wordt immers veel gecompliceerder met 27 verschillende nationale regels, systemen en talen. Dat kan de foutmarge behoorlijk vergroten. Is daarover nagedacht en zullen daartoe aanpassingen verricht worden? Het noopt ook des te meer tot definities van begrippen om verwarring te voorkomen. Zo is de definitie van persoonsgegevens nog niet duidelijk genoeg. Is de regering bereid, zich hiervoor in te zetten bij de vaststelling van de uitvoeringsregels?

Zijn er voldoende waarborgen dat eventueel foute gegevens snel en relatief gemakkelijk hersteld kunnen worden? Wij weten bijvoorbeeld uit de ervaring met SIS dat de foutmarge relatief groot is en dat de herstelmogelijkheden heel klein zijn. Het is voor burgers een hardnekkig gevecht om een en ander te herstellen, als er verkeerde gegevens in hun bestand staan. De consequenties van foute persoonsgegevens kunnen ingrijpend zijn. Is er een doorzettingsmacht om zulke zaken op te lossen? Hiervoor is het ook noodzakelijk dat burgers

geïnformeerd worden over het gebruik van hun gegevens. Anders hebben zij helemaal geen mogelijkheid om aan te geven dat iets niet klopt en dat dat veranderd moet worden. Artikel 40 geeft in principe het recht op kennisneming, maar beperkt dit recht tegelijkertijd met heel algemene formuleringen, bijvoorbeeld als het nodig is in verband met de democratische rechtsorde. Nu ook dit weer louter nationaal wordt uitgelegd en geregeld, zal er een grote verscheidenheid zijn. Dit recht is voor betrokkenen dan ook allerminst een zekerheid te noemen.

Het punt van de onafhankelijke toezichthouders houdt hiermee heel nauw verband. Nogmaals, krijgen zij voldoende mogelijkheden om hun taken waar te maken? Ook noopt het verdrag, gecombineerd met de implementatie in het kaderbesluit, niet tot een gezamenlijk toezicht op EU-niveau, een forum waarin de nationale toezichthouders ook weten hoe de toepassing elders is vorm gegeven en welke aanbevelingen daaruit voort zouden kunnen komen. Dit zou een geharmoniseerde toepassing kunnen bevorderen. Ik wil graag weten of de Nederlandse regering dit standpunt ook huldigt en of zij zich daarvoor zal inzetten op EU-niveau.

Ik kom tot mijn conclusie. Mijn fractie staat zeer kritisch tegenover het Verdrag van Prüm. Dat dit buiten de EU om tot stand is gekomen, is voor ons niet louter een formeel bezwaar. Het verdrag staat buiten de waarborgen die de rechtsorde van de EU biedt en dit initiatief bewijst geen dienst aan een evenwichtige totstandkoming van Europese grensoverschrijdende samenwerking. Het compliceert vooral en het biedt te weinig precieze waarborgen en eenduidige definities. Wij hopen dan ook dat wij in de toekomst van dit soort initiatieven gespaard blijven.

De beraadslaging wordt geschorst.

De vergadering wordt van 14.58 uur tot 17.15 uur geschorst.

*B

!Kaderbesluit terrorismebestrijding!

Aan de orde is de behandeling van:

- de brief van 17 december 2007 van de voorzitter van de Tijdelijke gemengde commissie subsidiariteitstoets met een advies inzake het op 6 november 2007 door de Europese Commissie gepubliceerde voorstel voor een kaderbesluit van de Raad tot wijziging van kaderbesluit 2002/475/JBZ inzake terrorismebestrijding (COM (2007) 650) (31304, F).

De **voorzitter**: Ik stel voor, in te stemmen met het advies.

**

Daartoe wordt besloten.

*B

!Verdrag van Prüm!

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- het wetsvoorstel Goedkeuring van het op 27 mei 2005 te Prüm totstandgekomen verdrag tussen het Koninkrijk België, de Bondsrepubliek Duitsland, het Koninkrijk Spanje, de Republiek Frankrijk, het Groothertogdom Luxemburg, het Koninkrijk der Nederlanden en de Republiek Oostenrijk inzake de intensivering van de grensoverschrijdende samenwerking, in het bijzonder ter bestrijding van het terrorisme, de grensoverschrijdende criminaliteit en de illegale migratie (Trb. 2005, 197) (30881).

De beraadslaging wordt hervat.

*N

Minister **Hirsch Ballin**: Voorzitter. Ik dank u hartelijk voor het agenderen van dit wetsvoorstel. Wij hopen dat de behandeling van dit wetsvoorstel vandaag zal leiden tot de goedkeuring van het Verdrag van Prüm en de bekrachtiging ervan door het Koninkrijk der Nederlanden.

De heer De Vries heeft enkele opmerkingen gemaakt over de te trage indiening tot goedkeuring van het wetsvoorstel. Ik ben geheel met hem eens, ook met zijn opmerking dat de term "posterioriteiten" eigenlijk een eufemisme is, gelet op het belang van het wetsvoorstel. Ik merk hierbij op, als eerste ondertekenaar, verantwoordelijk voor het ministerie waar de verdraging is ontstaan, dat dit niet had mogen gebeuren; daarvoor is het onderwerp te belangrijk, is de urgentie te groot en zijn de gevolgen zoals wij die de afgelopen tijd hebben ondervonden, te vervelend. Het betekent namelijk dat wij tot op heden, terwijl wij al zo veel fasen verder zijn, nog niet tot de volledig deelnemende verdragspartijen behoren. Ik erken volledig dat dit niet goed is gegaan en gedaan. Toen ik in september 2006 aantrad in mijn huidige functie was het wetsvoorstel inmiddels aanhangig bij de Raad van State, waarmee ik niet wil zeggen dat het daarna de grootst mogelijk voortgang heeft gehad. Het was aanhangig gemaakt één jaar en twee maanden na de totstandkoming. Bij een land dat zozeer betrokken is geweest bij de totstandkoming vraagt iedereen zich af waarom het schrijven van de toelichting en dergelijke niet veel vlotter is gegaan. Misschien kan ik de heer De Vries geruststellen met de mededeling dat het bij het Verdrag van Lissabon wél veel vlotter is gegaan. Inmiddels is het moment aangebroken van de afhandeling in de Eerste Kamer. Ik heb mij voorgenomen, en dat ook intern uitgesproken, om de interne mechanismen zo in te richten dat aan een belangrijk verdrag als dit een vlot vervolg zal worden gegeven.

Sinds een aantal jaren is er in Europa veel aandacht voor grensoverschrijdende samenwerking op het terrein van politie en justitie. Daarvan was

dit verdrag een belangrijke uiting. Het is een volgende stap. Verscheidene leden van uw Kamer hebben dit onderstreept. Ik herken mij daarin, evenals in de vragen en opmerkingen over dit verdrag als fase in de Europese samenwerking op justitieel en politieel terrein. Hopelijk is het een volgende stap voorwaarts, spoedig te volgen door de volgende. Mevrouw Van Bijsterveld heeft dit heel helder, scherp en mooi tot uitdrukking gebracht in haar maidenspeech. Zij heeft aangegeven hoe dit verdrag zich positioneert in de ontwikkeling op Europees niveau en welke relatie het heeft tot het gebied van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid - "area of freedom, security and justice" -- van de Europese Unie. Zij heeft aangegeven hoe het verdrag daaraan een verdere bijdrage levert en hoe het heel systematisch een mooie plaats inneemt in de Europese juridische grondslagen voor justitie- en politiesamenwerking. Haar speech maakt meteen ook duidelijk waaraan het Verdrag van Prüm nog niet voldoet: de gegevensbescherming in de justitie- en politiesamenwerking is nog niet volledig gewaarborgd. Daarmee zeg ik niet dat die ontoereikend is, maar het is onze ambitie om die verder te verbeteren. Een en ander kwam systematisch en verhelderend tot uitdrukking in het betoog van mevrouw Van Bijsterveld. Ik sluit mij graag aan bij de gelukwensen die door anderen vanmiddag zijn uitgesproken aan haar adres.

Het slimme systeem van het Verdrag van Prüm is gelegen in de manier waarop de gegevensuitwisseling plaatsvindt. Op een goede manier is de beschikbaarheid van gegevens verankerd die nodig zijn voor de rechtshandhaving in andere lidstaten. Daarnaast zijn de waarborgen in acht genomen, die er natuurlijk ook moeten zijn op dit terrein.

Wij hebben het beschikbaarheidsbeginsel in voorgaande kabinetsperiodes aanvaard in het Haags Programma onder Nederlands voorzitterschap. Dat beschikbaarheidsbeginsel is sindsdien de leidraad voor de verdere verbetering van de informatie-uitwisseling tussen de lidstaten van de Europese Unie. Het is gebaseerd op het uitgangspunt dat de Europese Unie één enkele ruimte van vrijheid, veiligheid en rechtvaardigheid vormt en dat het feit dat informatie de grens over gaat niet langer bepalend mag zijn voor de beschikbaarheid van gegevens. Met de beschikbaarheid voor de rechtshandhaving moeten er ook waarborgen zijn voor de gegevensbescherming. De operationele samenwerking wordt verbeterd met de regeling voor de inzet van "air marshals", de uitzending van documentenadviseurs en de ondersteuning bij repatriëring en het grensoverschrijdende politieel optreden.

Vanwege de huidige terroristische dreiging is er op Europees en internationaal niveau veel aandacht voor de verbetering van de internationale beveiliging van de burgerluchtvaart. In dat kader streven wij ook naar afstemming van de nationale beveiligingsmaatregelen, zoals met de inzet van air marshals. Ook andere onderwerpen zijn voor het verdrag van belang, zoals de illegale migratie, het

grensoverschrijdend politieel optreden en de incorporatie van de Europese Unie.

Eerst ga ik in op een paar vragen over de beleidsmatige inpassing van de bevoegdheden met betrekking tot het Verdrag van Prüm. Mevrouw Van Bijsterveld heeft gevraagd naar de manier waarop de prioriteitsstelling op het gebied van de derde pijler plaatsvindt en naar de inzet van de Nederlandse regering daarbij. Zeker, wij moeten consistent zijn. Onze inzet is gericht op het versterken van de operationele samenwerking tussen politie en justitie; dat is een onderdeel van onze coalitieafspraken. In een overleg met de JBZ-commissie van uw Kamer eerder deze middag heb ik verwezen naar de toespraak die ik op 8 november vorig jaar in Brussel heb gehouden. In die toespraak ben ik ingegaan op een paar belangrijke randvoorwaarden voor een effectieve samenwerking, zodanig dat er vertrouwen in wordt gesteld en dat verder wordt versterkt. Ik heb daarbij verwezen naar de regels die daartoe worden gesteld, naar het belang van bevoegdheden van het Hof van Justitie en naar de wederzijdse evaluatie van de kwaliteit van de betrouwbaarheid bij de justitieel-politiële samenwerking. Evaluatiemechanismen kunnen een en ander corrigeren.

Samenwerkingsvormen zijn gebaseerd op wederzijdse erkenning. Toekomstige vormen van strafrechtelijke samenwerking worden daardoor mogelijk gemaakt. Dat vergt continu onderhoud en dat heb ik in soortgelijke bewoordingen ook vanmiddag onder de aandacht gebracht. Onder andere geldt dat voor die delicten waarvan wij ons gelukkig in toenemende mate realiseren dat de beoordeling van de strafwaardigheid daarvan niet ophoudt aan de grens. Een van de terreinen waarbij het manifest geldt is de mensenhandel, waarvan het tergend is om te zien dat deze zo'n grote omvang heeft binnen de Europese Unie, maar ook in het verkeer voorbij de grenzen van de Europese Unie.

Dat hebben wij dan ook zeer nadrukkelijk naar voren gebracht in de brief die wij hebben gestuurd over bestrijding van de georganiseerde -- waaronder grensoverschrijdende -- misdaad. Met steun van mijn collega van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden op dat punt ook wat de landelijke recherche betreft de nodige prioriteiten gesteld en worden de middelen uitgebreid. Het is voor de staatssecretaris van Justitie en mij een van de kernpunten van het beleid als het gaat om de grensoverschrijdende samenwerking. Dit raakt aan internationale strafrechtelijke samenwerking en aan datgene wat wij moeten doen aan het tegengaan van migratiebewegingen die ertoe dienen om mensen te exploiteren, in plaats van hun bescherming te bieden. Vandaar dus de initiatieven en beleidsmaatregelen die zijn voorzien, inclusief ook specifieke initiatieven, bijvoorbeeld de inrichting van een gemeenschappelijk expertisecentrum in Bulgarije, waarvoor Nederland in de gemeenschappelijke voorbereiding steun heeft gegeven. Daarmee is men nu bezig. Ik hoop dat dit ook tot goede resultaten zal leiden. Dat is praktisch belangrijk. Over de hele linie van dit verdrag tellen

de daadwerkelijke resultaten. Daar moeten wij onze maatstaf bij leggen.

Ik kom thans bij de parlementaire besluitvormingsaspecten. Mevrouw Van Bijsterveld heeft gevraagd of wij bereid zijn om bij JBZ-besluiten waarvoor geen gekwalificeerde meerderheidsbesluitvorming geldt een voorbehoud te maken voor parlementaire goedkeuring. Daarop zullen wij ingaan in het kader van de behandeling van het wetsvoorstel tot goedkeuring van het herzieningsverdrag. Ik meen dat een procedureel antwoord op dit moment het beste is. Iedereen die de geschiedenis kent, weet ook dat de instemmingsbevoegdheid teruggaat naar een amendement van de Tweede Kamerleden Van Traa en De Hoop Scheffer. Directe aanleiding was het ontbreken, tot teleurstelling van Nederland, van de geboden betrokkenheid van het Europees Parlement en van het Hof van Justitie bij de besluitvorming in de derde pijler toen in 1992 het Verdrag van Maastricht tot stand kwam. Net als de afgelopen jaren, toen een aantal punten werd gelicht uit de speciale besluitvormingsstructuur -- ik noem migratie en een aantal privaatrechtelijke onderwerpen -- werd de regeling van de instemmingsbevoegdheid geschrapt. Dat ligt in de rede, gelet op de ontstaansgeschiedenis van deze regeling en de regelgeving die daarvoor ook in deze Kamer is gehanteerd.

Over de democratische controle heb ik geen andere punten te beantwoorden, behalve dan wellicht de adviserende rol van het Europees Parlement op 7 mei 2007 bij het raadsbesluit Prüm. Dat is meegenomen in de besluitvorming over het raadsbesluit.

Verder heeft mevrouw Van Bijsterveld gevraagd naar de situatie waarin regels bestaan op deelterreinen die moeilijk te overzien zijn. Die complexiteit en de veelheid van regels op dit terrein is inderdaad de huidige situatie en ook het gevolg van de overgang die nu wordt gemaakt, dus ik begrijp deze vraag heel goed. Dit is ook een reden waarom het goed is om naar een geconsolideerde besluitvormingsstructuur over te gaan op grond van het Verdrag van Lissabon.

Daarnaast heeft mevrouw Van Bijsterveld gevraagd naar de uitwisseling van DNA- en dactyloscopische gegevens. Zij vroeg of het juist is, zoals de Europese toezichthouder heeft gemeld, dat in de lidstaten verschillende criteria gelden voor het beoordelen van een match bij het vergelijken van DNA-profielen en zij wilde weten wat wij daarvan vinden. Er kunnen nationale verschillen zijn in de eisen die gelden voor de match, maar die gelden niet voor dit verdrag. In het uitvoeringsverdrag zijn daarvoor criteria -- matching rules -- opgenomen, die zijn ingebouwd in de software waarmee de geautomatiseerde vergelijking van de profielen plaatsvindt. De lidstaten bepalen dus niet zelf of er sprake is van matching van de gegevens. De Europese standaard is dat profielen kunnen worden vergeleken op zeven punten. De Duitse profielen kunnen dus op deze punten worden vergeleken met de Nederlandse, die op hun beurt -- meestal op tien punten -- met die van andere lidstaten kunnen worden vergeleken. Het eindigt daar niet mee, want

als er een hit is, begint daarna de toepassing van de gewone regels voor de strafvorderlijke gegevensuitwisseling en moet de toetsing op de juistheid plaatsvinden volgens de gewone regels die aan de grensoverschrijdende strafvorderlijke justitieel-politiële samenwerking ten grondslag liggen. Op dit moment wordt door het European Network of Forensic Science Institutes een aanbeveling opgesteld voor uitbreiding van de European standard set. Dat betekent dat die correspondentie van de elementen in de bepaling van de match nog verder zal worden verhoogd.

Mevrouw Van Bijsterveld heeft gezegd dat het uiteindelijk aankomt op de praktische uitvoering en niet op regels stellen op zichzelf. Dat waren de woorden die ik zo-even ook heb gebruikt, net als de heer De Vries vanmiddag over een ander onderwerp in de JBZ-commissie. Ik zie zo veel instemming bij deze uitspraak dat ik meen dat hierover brede consensus bestaat. Dat houden wij ons ook voor ogen. Het stellen van regels is de eerste stap. Daarna komt het aan op een goede operationele interpretatie en het toezicht daarop. Dat geldt ook voor de joint investigation teams. Er wordt op dit moment met Frankrijk een convenant-modelovereenkomst opgesteld om het gebruik van zulke teams in de Frans-Nederlandse samenwerking te verbeteren. Dat is een van de aanleidingen voor een gesprek dat ik binnenkort zal voeren met mijn Franse collega van Justitie.

Mevrouw Duthler heeft gevraagd naar de rechtshulpverzoeken, die naar zij vreesde ten koste gaan van de snelheid en effectiviteit van de informatie-uitwisseling. Men begint snel maar men houdt het tempo er niet in. In de Europese Unie zijn inmiddels initiatieven genomen om ook het proces van rechtshulpverzoeken te verbeteren. Bij het kaderbesluit wederzijdse erkenning van bewijs zal bestaand bewijsmateriaal kunnen worden verkregen via een bevel dat wederzijds wordt erkend. Dat kaderbesluit dient te worden gevolgd door een kaderbesluit dat ook de verkrijging van overig bewijs via wederzijdse erkenning regelt. Dat was ook een onderdeel van het Haags Programma. Ik heb begin november jl. namens Nederland ook bij de Commissie onlangs nog bepleit om daarmee verder te gaan.

Mevrouw Duthler heeft verder gevraagd of het College bescherming persoonsgegevens wel voldoende waarborgen en capaciteit heeft om individuele klachten van burgers te hanteren. Het CBP heeft vorig jaar te kennen gegeven capaciteitsproblemen te hebben. Nu komt dat binnen de overheid vaker voor. Het CBP heeft naar aanleiding daarvan de algemene adviestaken kritisch tegen het licht gehouden. Dat leidt ook tot een zekere prioriteitsstelling in de beoordeling van wat het allerdringendst is voor het college om te doen. Het toezicht op de toepassing van wetgeving op het gebied van de bescherming van de persoonlijke levenssfeer is een wettelijke taak van het college. Wij hebben tot nu toe niet kunnen constateren dat dit nu in het gedrang komt. Ik houd uiteraard de vinger aan de pols. Over de capaciteit spreken wij regelmatig. Omdat dit wordt verantwoord op de begroting van Justitie is dit ook

iets waarover wij uiteraard graag uw Kamer en de Tweede Kamer informatie bieden.

De vraag van de heer Engels sloot in zekere zin aan bij die van mevrouw Van Bijsterveld naar de systematiek en waarom dit verdrag buiten het EU-kader tot stand is gekomen. Het verdrag vloeit voort uit de wens van een aantal landen dat dicht tegen elkaar aan zit, de Benelux, Duitsland, Oostenrijk, Frankrijk en Spanje, om op dit punt zo snel mogelijk vooruitgang te boeken. De staten die partij zijn bij het Verdrag van Prüm hebben dat initiatief altijd beschouwd als een pilot voor verdergaande afspraken binnen EU-kader. Zij hebben door middel van het Verdrag van Prüm een aanzet willen geven voor dergelijke regelgeving. Daarom is, en wij hebben daar van Nederlandse zijde op aangedrongen, in het verdrag vastgelegd dat over de voortgang aan de Raad en aan de Commissie wordt gerapporteerd en dat uiterlijk drie jaar na inwerkingtreding een voorstel voor omzetting in EU-recht wordt voorgelegd. Dat is inderdaad versneld. Het Duitse voorzitterschap heeft in de eerste helft van 2007 daarin een beslissende rol gespeeld. Daarvoor hebben wij ook onze dankbaarheid uitgesproken.

Dan de vraag van de heer Engels welke landen op dit moment meedoen aan het Verdrag van Prüm sinds de ondertekening op 27 mei 2005. Het verdrag is op 1 november 2006 in werking getreden. Op dat moment begon het te werken voor België dat aan de bekrachtigingsvereisten reeds had voldaan op 6 mei van hetzelfde jaar. Op 23 november begon het te werken voor Duitsland. Op 1 november 2006 en dus met een feitelijke toepassing per 1 november 2007 begon het te werken voor Spanje. Voor Frankrijk begon het twee maanden later te werken, namelijk per 31 december 2007. Voor Luxemburg begon het te werken per 9 mei 2007. De inwerkingtreding van het verdrag aldaar vond plaats per 1 november 2007. Voor Oostenrijk was het 1 november 2006. Daarvoor geldt hetzelfde. Voor Finland begon het te werken op 17 juni 2007. Voor Slovenië begon het te werken per 8 augustus 2007 en voor Hongarije op 14 januari 2008. Het verdrag staat open voor ondertekening en bekrachtiging door alle EU-lidstaten, dus ook voor Nederland, maar wat ons betreft ook voor de andere Schengen-lidstaten. Het doel van het verdrag is een effectievere bestrijding van de georganiseerde misdaad en terrorisme. Vanuit dat doel is voor de uitvoering gekeken naar de behoefte om effectiever te kunnen optreden. Deze punten zijn neergelegd in het verdrag vanuit de verschillende uitvoerende disciplines.

De heer **Engels** (D66): Voorzitter. Toen ik het aspect van de procedure aan de orde stelde, heb ik ook nadrukkelijk gevraagd naar de inhoudelijke achtergrond om die snelheid te betrachten. Wij zouden wellicht in eerste instantie naar Duitsland moeten kijken. Ik begrijp dat, als men de Europese procedure volgt, het langer duurt. Nu gaat het sneller, maar welke inhoudelijke winst denkt men hiermee te boeken?

Minister **Hirsch Ballin**: Het verdrag werkt tussen een aantal lidstaten op dit moment. Er is geen reden die werking, nu wij daarvoor organisatorisch klaar zijn, verder uit te stellen. Op het moment dat wij het doen, maken wij dus inhoudelijk winst. Eind 2006 kon een flink aantal cold cases tussen Duitsland en Oostenrijk worden opgelost door de hantering van het systeem dat in het Verdrag van Prüm is neergelegd. Liever vandaag dan morgen dus.

Mevrouw **Strik** (GroenLinks): Voorzitter. Ik heb het idee dat de heer Engels meer doelde op de vraag waarom de keus is gemaakt voor een verdrag buiten de EU om. Ik heb ook gevraagd, als het niet mogelijk was om op korte termijn met alle lidstaten tot een dergelijk instrument te komen, waarom dan niet voor versterkte samenwerking is gekozen, zodat men wel binnen EU-verband had kunnen blijven.

Minister **Hirsch Ballin**: Die vraag is buitengewoon begrijpelijk, gelet op de systematiek van de coopération renforcée, de versterkte samenwerking. Het antwoord is tweeledig. Net als bij Schengen tekende zich op een gegeven moment de mogelijkheid af om dit te doen met de staten die het verdrag hebben gesloten en ondertekend. Die mogelijkheid tekende zich op dat moment nog niet af als perspectief voor unanieme besluitvorming in de EU. Gelukkig is het sindsdien harder gegaan dan men toen vreesde, maar die mogelijkheid tekende zich toen nog niet af. Betekent dit dat degenen die toen met het verdrag wilden beginnen met de lidstaten die dat ook wilden, die hun organisatie op orde hadden en in staat waren om te werken met dit soort uitwisseling van gegevens, bij nader inzien beter hadden kunnen wachten tot 2008, 2009? Neen, dat is niet het geval, om twee redenen niet. Ten eerste, omdat het heel goed denkbaar is -- als ik kijk hoe de besluitvorming in de JBZ-Raad loopt, dan is dat vrij plausibel -- dat het feit dat een aantal lidstaten niet heeft gewacht, stimulerend heeft gewerkt op de rest. Ten tweede, omdat door de inwerkingtreding -- ik blijf het jammer vinden dat Nederland er niet eerder bij was -- een aantal landen, zoals Duitsland en Oostenrijk, eerder gebruik heeft kunnen maken van de mogelijkheid om via de uitwisseling van gegevens en het toepassen van de bestaande regels te komen tot de oplossing van een aantal cold cases, waaronder ernstige. Denk voorts aan de verjaring en de beschikbaarheid van andere gegevens, waarvoor soms bewaartermijnen gelden. Het is retrospectief dus goed dat men die moedige stap voorwaarts heeft gezet. Ik was daar graag eerder bij geweest.

Dan de vraag waarom niet is gekozen voor de coopération renforcée. Dat is één van de onderwerpen die aan de orde zal komen bij de goedkeuring van het Verdrag van Lissabon. In de huidige verdragen is een en ander rijkelijk gecompliceerd opgezet. Als een onschuldige lezer de verdragsbepalingen leest, zoals die in de jaren negentig zijn gemaakt, over de versterkte samenwerking, kan hij of zij zich niet aan de vraag onttrekken of het de bedoeling was de coopération

renforcée te vergemakkelijken of juist te bemoeilijken. Je bent er in ieder geval niet zo maar met dat systeem. Het lijkt mij een punt dat wij nader kunnen bespreken bij het Verdrag van Lissabon als de goedkeuring ervan hier aan de orde is.

Dan de toekomstige vormgeving van de samenwerking. Daar ben ik eigenlijk al op ingegaan. De termijnen die daarbij kunnen worden gesteld, bijvoorbeeld over de besluitvorming, zijn heel nuttig, maar ik verwijs daarvoor naar de nog te voeren discussie over het Verdrag van Lissabon. Hoe zijn de verschillen tussen het Verdrag van Prüm en het Raadsbesluit te duiden? Daar zullen wij uiteraard in de schriftelijke voorbereiding op ingaan, maar ook bij de bespreking van de agenda en de zaken die daarop betrekking hebben. Voor een gedeelte gaat het om een aanpassing van de terminologie aan het juridisch taalgebruik van de EU. In zoverre is het verdrag een slag anders dan een EU-raadsbesluit. De weglatingen en veranderingen zijn daarmee niet allemaal te verklaren, maar wel voor een deel. Voor een ander deel zijn het technische kwesties en misschien deels ook een kwestie van smaak van degene die redigeert en die vertaalt. Wij hebben dat natuurlijk liever niet, maar het gebeurt soms. Ik hoop dat ik hiermee de vraag van de heer Engels over de echte meerwaarde van het Verdrag van Prüm heb beantwoord.

Wanneer wij de bestaande cijfers zouden extrapoleren naar Nederland, verwacht ik dat wij bij de start meer dan 1000 hits met personen zullen hebben en daarna tien tot 20 per maand. Daarmee heb ik ook antwoord gegeven op de vraag van de heer Kox en die van mevrouw Strik van zojuist over de praktische toepassing.

Dan de pilots op het gebied van de illegale migratie en de air marshals. Deze zijn naar ons inzicht helder en niet moeilijk uitvoerbaar. Ze bieden de mogelijkheid te komen tot intensievere samenwerking die aansluit bij de bestaande regelgeving. Daarbij kan worden gedacht aan de uitwisseling van best practices en aan een intensievere samenwerking op het gebied van gedwongen terugkeer van vreemdelingen. Dat verandert de regels allemaal niet, maar daarover kunnen wij nog op andere momenten spreken. Er zal gebruik kunnen worden gemaakt van praktische vormen van samenwerking, bijvoorbeeld op deze onderdelen.

Er is mede in verband met de rechtsbescherming ook nog gevraagd waarom er niet is gekozen voor nauwere samenwerking. Dit is helaas niet gebeurd, maar dit zal binnenkort opgelost zijn.

Mevrouw Lagerwerf heeft nog een geval genoemd waarin burgers in problemen zouden kunnen raken als kentekens vanuit een andere lidstaat geautomatiseerd worden opgevraagd en de informatie niet juist zou zijn. Dit is een variant op situaties die zich bij de toepassing van een Europese bevoegdheid met betrekking tot andere gegevens hebben voorgedaan. Dit geeft aan dat het van belang is dat gegevens aan beide kanten controleerbaar en raadpleegbaar zijn, dus ook in

het land waar de betrokkene zijn woon- of verblijfplaats heeft. Om vergissingen recht te kunnen zetten is het dus goed als het verplicht is, gegevens niet te gauw weg te gooien. Wij komen hierover nog te spreken naar aanleiding van een ander wetsvoorstel, een wetsvoorstel over dataretentie. Dat heeft ook een waarborgfunctie. Helaas wordt niet altijd onderkend dat dit niet alleen van belang is voor de opsporing, maar ook om op een betrouwbare manier te kunnen vaststellen of iets klopt.

Paragraaf 7 van het verdrag is gewijd aan de bescherming van gegevens bij het vergelijken van DNA-profielen. Deze vergelijking heeft uitsluitend betrekking op bepaalde overeenkomsten, niet op erfelijke eigenschappen. Er is in dit verband inderdaad geen afzonderlijke definitie van persoonsgegevens in de uitvoeringsovereenkomst opgenomen, maar dit is ook niet noodzakelijk, omdat dit begrip eenduidig is vastgelegd in de verschillende rechtsinstrumenten en omdat er als gevolg van de verwijzing naar een dergelijke definitie in artikel 2 van het verdrag van de Raad van Europa in de praktijk ook geen aanleiding tot discussie zal zijn.

Om mogelijk misverstand te voorkomen wijs ik er nog op dat de richtlijn over de bescherming van persoonsgegevens, waar in Europees verband inderdaad vaak naar wordt verwezen, juist geen betrekking heeft op het domein politie en justitie. Daarom hebben wij behoefte aan een kaderbesluit over de bescherming van persoonsgegevens. En zoals ik ook al verschillende keren in geannoteerde agenda's en in mondelinge overleggen met de commissie voor Justitie in de Tweede Kamer heb uitgesproken, vinden wij het belangrijk dat dit kaderbesluit nu daadwerkelijk tot stand komt. Dit is een van de onderwerpen waarbij het ons dwars zit dat een minderheid van de lidstaten een besluit kan blokkeren. Het zou goed zijn om daar niet meer van afhankelijk te zijn; de Nederlandse inzet blijft hier dan ook op gericht. Wij zijn op 8 en 9 november gelukkig wel een stap verder gekomen doordat wij overeenstemming konden bereiken over een globale benadering. Wij hebben dus samen met anderen niet vergeefs geduwd. Het Europees Parlement zal hierover binnen enkele maanden advies geven; dan kunnen wij de behandeling hervatten en hopelijk afronden. Wellicht kan het kaderbesluit dan nog in het komende voorjaar worden vastgesteld.

De heer Engels heeft nog gesproken over overkoepelende regelingen voor gegevensbescherming. Er moet uiteraard rekening worden gehouden met een verschil tussen de particuliere sector en de overheidssector; voor de overheidssector geldt wat ik zojuist heb geantwoord. Zoals ik al aangaf, is er een afzonderlijke paragraaf over de bescherming van persoonsgegevens, die nauw aansluit bij wat er is geregeld op basis van de uitvoeringsovereenkomst bij het Verdrag van Schengen.

De heer **Engels** (D66): Ik heb ook gewezen op de opvatting van het College bescherming persoonsgegevens dat de hoogwaardigheid van de gegevensbescherming in het verdrag op zichzelf aan de algemene standaarden voldoet, maar dat er in het algemeen, uitstijgend over de verschillende afspraken en regelingen die er op Europees niveau zijn en nog komen, eigenlijk een overkoepelende, meest hoogwaardige bescherming voor de burgers zou moeten zijn. Hoe ziet de regering dit? Is er het vooruitzicht dat het hoogwaardige beschermingsniveau dat het CBP zich voorstelt, bereikt zal kunnen worden?

Minister **Hirsch Ballin**: Ik denk dat het onze taak is om het hoogwaardige beschermingsniveau te bereiken dat regering en Staten-Generaal zich voorstellen. Daarbij laten wij ons uiteraard onder meer voeden door opvattingen van het CBP, het Openbaar Ministerie, de politie enz. Wij moeten ons wel steeds realiseren dat het bij de bescherming van persoonsgegevens om een middel gaat, niet om een doel op zichzelf. Het gaat erom dat mensen niet worden aangetast in wezenlijke belangen, bijvoorbeeld in de persoonlijke levenssfeer, door een ongebreidelde circulatie van gegevens. Maar als het om de rechtshandhaving gaat, moet uiteraard tegelijkertijd verzekerd zijn dat bijvoorbeeld bij ernstige delicten de persoonlijke levenssfeer door de rechtsorde beschermd wordt. Dat is de taak van de wetgever op dit terrein en deze invalshoek herken ik gelukkig ook meer en meer, bijvoorbeeld in de opmerkingen van de voorzitter van het College bescherming persoonsgegevens over kindermishandeling. Ik ben het er van harte mee eens dat het niet mag gebeuren dat de persoonlijke levenssfeer wordt aangetast doordat niemand iets met bepaalde gegevens doet omdat men denkt dat die bewaakt moeten worden. Het gaat dus om een goede regeling voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

Minister Ter Horst en ik zullen overmorgen overigens een commissie installeren die zich met deze vraagstelling zal bezighouden. Ik denk dat dit zal bijdragen aan een nader antwoord op de opmerkingen van de heer Engels. Ik ben het met hem eens dat het wenselijk is om bij de samenwerking op het gebied van politie en justitie een referentiekader te ontwikkelen dat aan onze uitgangspunten voldoet. De heer Franken heeft vanmiddag in de JBZ-commissie terecht naar voren gebracht dat je hierbij ook gebruik kunt maken van privacy enhancing technology. Het is onze bedoeling om in Europees verband op deze voet verder te gaan door steun te blijven geven aan de totstandkoming van het kaderbesluit over de bescherming van persoonsgegevens, naast de bestaande richtlijn. Vervolgens zullen wij de Nederlandse wetgeving onder ogen zien en verder ontwikkelen.

Mevrouw **Strik** (GroenLinks): Kunt u nog even een toelichting geven op de commissie die nu zal worden ingesteld?

Minister **Hirsch Ballin**: Daarover is al een mededeling gedaan in de toelichting op de begroting. De commissie is nu rond en uiteraard zullen beide Kamers subiet worden geïnformeerd over de samenstelling ervan.

*N

Minister **Ter Horst**: Voorzitter. Aan mij zijn nog vragen gesteld over de verhouding tussen de verschillende verdragen. Het is duidelijk dat er in de verdragen verschillende dingen worden geregeld en dat de verdragen elkaar voor een deel overlappen, maar er zijn toch voldoende verschillen om er een meerwaarde in te zien. Het was mij een lief ding waard geweest om tot uniformiteit te komen, maar vooralsnog is deze er niet. Degenen die er direct bij betrokken zijn, en dan heb ik het over de mensen die bij de politie werken, moeten precies weten wat in welk verdrag wordt geregeld en waar zij zich aan te houden hebben. In de stukken is aangegeven dat de Politieacademie in het voorjaar van 2008 zal starten met een speciale module die is toegesneden op het verdrag, om politieagenten te leren wat dit precies betekent. De heer De Vries heeft gevraagd waarom dit alleen voor politieagenten is. Good question. Er wordt op dit moment gezien of je het publiek apart zou moeten voorlichten. Dat is bij het Beneluxverdrag ook gedaan. Het is mogelijk om dat te doen bij het Verdrag van Prüm, maar uiteraard wordt eerst beoordeeld wat nut en noodzaak daarvan is. Bij de politieagenten zal er zeker ook aandacht zijn voor de overlappingen en verschillen tussen de verschillende verdragen, zoals het Beneluxverdrag en het Verdrag van Enschede. Volgens mensen die met politiesamenwerking over de grens bezig zijn, is de regelgeving meestal niet het probleem, maar de cultuur en de taal. Als wij willen dat samenwerking tussen politie over de grens een succes wordt, zal er aandacht moeten worden besteed aan die verschillen in cultuur en taal.

Overigens feliciteer ik mevrouw Van Bijsterveld met haar maidenspeech en haar intreden in de Eerste Kamer. Zij vroeg of ik met haar van mening was dat de uitvoering essentieel is, zodat regelgeving daadwerkelijk effect sorteert. Ik ben blij met haar interesse voor de uitvoering. Die delen wij in ieder geval. Uiteraard is het van groot belang dat deze regelgeving ook leidt tot resultaat. Op grond van de ervaringen tot op heden met politiesamenwerking over de grenzen ben ik ervan overtuigd dat voor iedereen duidelijk is hoe belangrijk het is dat de politiesamenwerking die in het Verdrag van Prüm mogelijk wordt gemaakt, ook effect zal hebben. Het aardige is dat je mensen bij dit onderwerp duidelijk kunt maken wat het belang is van samenwerking over de grenzen, al dan niet in Europees verband.

*N

Mevrouw **Duthler** (VVD): Voorzitter. Ik dank de minister voor zijn beantwoording van de vragen die wij hebben gesteld. Ik heb toch behoefte aan een nadere toelichting op de snelheid en effectiviteit

van de informatie-uitwisseling en de capaciteitsontwikkeling bij het CBP. Ik heb in eerste termijn de suggestie gedaan om te onderzoeken of er andere mechanismen zijn die dezelfde zorgvuldigheid waarborgen als de rechtshulpverzoeken. De minister verwijst in zijn antwoord naar andere Europese regelgeving. Dat is heel mooi, maar niet erg concreet. Hij refereert aan de zogenaamde privacy enhancing technologies om identiteitsgegevens te ontkoppelen van andere gegevens. Kan hij nog ingaan op mijn suggestie om afspraken te maken over gezamenlijk te hanteren beheersmaatregelen en processen die eventueel kunnen worden afgedwongen door ICT-systemen? Daardoor kan de snelheid in operationele zin, dus in de uitvoering, worden bevorderd en tegelijkertijd de zorgvuldigheid worden gewaarborgd, omdat het achteraf controleerbaar is. Ik kan mij voorstellen dat deze suggestie niet in dit verdrag kan worden meegenomen, maar wellicht wel bij toekomstige vormen van informatie-uitwisseling, zeker wanneer snelheid geboden is.

Over de capaciteit bij het CBP geeft de minister aan dat het een kwestie is van prioriteitstelling bij het CBP en dat hij de vinger aan de pols houdt. Het is mij nog niet helemaal duidelijk of dit betekent dat het CBP wel zal ingaan op de behandeling van individuele klachten.

*N

Mevrouw **Van Bijsterveld** (CDA): Voorzitter. Ik kan heel kort zijn. Namens de CDA-fractie dank ik de bewindslieden voor de goede reactie op onze inbreng in eerste termijn. Zij zijn goed ingegaan op de prioriteitstelling bij de operationele samenwerking tussen politie en justitie, de aandacht voor de uitvoering en het waar mogelijk tegengaan van onnodige complexiteit. Ik heb nog twee korte vragen. Heb ik goed begrepen dat de minister van Justitie heeft gezegd dat er een vlucht voorwaarts plaatsvindt bij de joint investigation teams en dat deze in vol bedrijf zijn? De minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties heeft het belang van het verdrag onderstreept en erop gewezen dat het nuttig is om burgers te laten zien dat samenwerking effect sorteert.

*N

De heer **Engels** (D66): Mevrouw de voorzitter. Ik zal kort iets zeggen over de vier belangrijkste punten die ik namens D66 en OSF heb ingebracht. Wat betreft de procedure is de discussie: wat rechtvaardigt dat met een aantal landen een eigenstandige route binnen Europa wordt gevolgd en de Europese besluitvormingsstructuur wordt omzeild? Wat is de reden voor die haast? Ik heb begrepen van de minister dat wij mogen vaststellen dat de andere landen die het verdrag hebben gesloten, kennelijk voordeel ondervinden van de gevolgde werkwijze. Dan kan ik alleen maar vaststellen dat het spijtig is dat wij door een gebrek aan prioritering, om die nieuwe term over te nemen, nog niet zo ver zijn. Als het verdrag in werking treedt, moeten wij maar hopen dat wij

kunnen meeprofiten van deze voorhoedelanden. Ik zet wel een vraagteken bij de verschrikkelijke haast die wij met al die landen hadden.

Ik ben blij van de minister van Binnenlandse Zaken te horen dat wij de complexiteit van de regels en afspraken niet alleen via een module van de Politieacademie, maar in het algemeen richting burgers gaan bestrijden. Mijn vraag blijft waarom wij niet voordat wij een traject ingaan, een afweging maken of dat traject bijdraagt aan meer complexiteit of ondoorzichtigheid. Om een bekende uitdrukking te gebruiken, voorkomen is beter dan genezen. Als wij eerst trajecten ingaan die tot meer ondoorzichtigheid, versnippering en complexe regelgeving leiden en er dan allerlei vormen van voorlichting bij moeten inzetten, is te voorspellen dat wij dat probleem niet in alle opzichten oplossen, maar er achteraan blijven lopen. Ik zou liever zien dat wij op voorhand bedenken of iets nuttig is, of het leidt tot grote ondoorzichtigheid, en er anders maar van afzien.

Ik ben verheugd over wat de minister van Justitie heeft gezegd over het belang van goede rechtsbescherming van individuele burgers. De inzet van Nederland is dat met de vaststelling van het kaderbesluit dataprotectie, het Verdrag van Prüm en de eventuele vaststelling van het raadsbesluit nog niet kan worden gesproken van integrale, hoogwaardige bescherming van persoonsgegevens. De minister heeft gezegd dat dit hoog op de agenda staat. Meer kan ik op dit moment niet vragen, dus daarvoor wil ik hem bedanken.

Mijn laatste punt betreft de verhouding tussen Prüm en het Raadsbesluit. Daarover heeft de minister van BZK gezegd dat de bestaande verschillen voortvloeien uit het feit dat de gevolgde route nu eenmaal is gevolgd. Dit leidt tot verschillen in terminologie, in rechtssysteem, enzovoorts. Dit begrijp ik op zichzelf wel, maar dan blijft de vraag staan die ik eerder heb gesteld: moet de conclusie niet zijn dat de gevolgde route in ieder geval op dit punt is mislukt? De route was immers "zwaan-kleef-aan": wij lopen vooruit en dan kunnen alle andere landen intekenen. Als wij het een beetje goed doen, dan zullen die landen wel snel volgen. Nu zien wij echter dat het geen "zwaan-kleef-aan" is, maar dat er eigenlijk twee regimes gaan ontstaan. Daarmee is het hele voordeel van de gekozen route, "wij lopen voorop en de rest volgt", een beetje van de baan. In die zin ben ik ook op dit punt zeker nog niet overtuigd.

*N

De heer **Kox** (SP): Voorzitter. Ik dank beide ministers voor de beantwoording. Van regeringskant wordt ons voorgehouden dat dit het beste verdrag is, omdat het de snelste oplossing vormt. Bij andere varianten hadden wij langer moeten wachten. De minister van Justitie heeft gewezen op de omvang van bepaalde vormen van grensoverschrijdende criminaliteit, op de indringendheid ervan en op de noodzaak om daaraan iets te doen. Niet ontkend wordt dat daardoor de zaak complexer wordt en dat wij straks

verschillende verdragen naast elkaar hebben. Vanachter de regeringstafel wordt in onze richting gezegd: maakt u zich geen zorgen; het zal wel goed komen. Ik houd van een regering die ons vertrouwen inboezemt, maar wij moeten het natuurlijk allemaal nog zien gebeuren. Dat is de verantwoordelijkheid die de regering op zich neemt als zij zegt dat dit de snelste en dus de beste weg is en dat de toename in complexiteit niet opweegt tegen het behaalde voordeel.

De minister van Justitie zegt dat het allemaal goed zal komen met de gegevensbescherming. Desalniettemin hebben wij het kaderbesluit nog steeds niet en is er nog steeds verzet. Van de minister hoor ik graag nog even in zijn tweede termijn in hoeverre het vooruitzicht dat het goed zal komen, omgezet kan worden in een garantie.

Ik heb niets gehoord op mijn vraag of het echt allemaal goed gaat komen met de landen die pas bij de Europese Unie zijn gekomen. Zal het allemaal ook goed komen als Boekarest straks met Den Haag contact opneemt? Zijn de ontwikkelingen daar zo snel gegaan dat die nieuwkomers alle eisen die wij graag stellen aan gegevensbescherming, ook kunnen nakomen? Wat doet de minister denken dat dit het geval is?

De minister van Justitie stelt terecht dat alleen het resultaat telt. Hij noemde een aantal interessante cijfers: als wij het doen, zullen wij duizend hits hebben. Dan hebben wij weliswaar geen duizend misdrijven opgelost, maar dan kunnen wij misschien duizend keer een bijdrage leveren aan het oplossen van een misdrijf of het ondersteunen daarvan. Daarna zullen wij tien tot twaalf hits per dag hebben. Dat ziet er aantrekkelijk uit, maar mag ik de minister vragen waarop hij deze cijfers baseert? Als hij over deze cijfers beschikt, dan zal hij ook een inschatting kunnen maken van de missers die wij in dezelfde periode kunnen maken. Ik ga er in ieder geval van uit dat niet alles vlekkeloos zal verlopen. Er zijn zo-even al voorbeelden gegeven van manieren waarop het fout kan gaan. Kan de minister ons ook daarvan een inschatting geven? Wat zullen zijn tegenmaatregelen zijn als het toch wat minder soepel loopt dan gedacht?

Ik kom op mijn laatste vraag. De minister van Justitie zegt dat wij na een hit nu de gewone procedure volgen, maar dat dit in de toekomst, als er op dat punt een nieuw kaderbesluit komt, wellicht soepeler zal kunnen gaan. Dat is mooi, zou je kunnen zeggen, want dan kunnen politiediensten sneller samenwerken. Je zou echter ook kunnen zeggen dat het riskant is, want dan kan de bescherming die er nu nog is, de stap die ertussen zit, voor een belangrijk deel wegvallen. Kan de minister van Justitie daarover nog iets zeggen? Hoe soepel gaat het in een eventuele nieuwe structuur worden en kan soepelheid dan niet ook leiden tot een misschien al te gemakkelijke toegang tot gegevens?

*N

Mevrouw **Lagerwerf-Vergunst** (ChristenUnie): Voorzitter. Ik dank de beide bewindslieden voor de beantwoording van onze vragen. Ik heb twee aanvullende vragen, waarvan ik de eerste aan de minister van Justitie stel. Ik heb een casus aan hem voorgelegd. Hij erkent het belang van de controlebaarheid van gegevens; daarom moeten wij de gegevens niet te snel weggooien. De crux van mijn vraag was deze: je moet elkaars rechtssysteem kunnen vertrouwen. Stel, er wordt op een gegeven moment een fout gemaakt. Laat deze fout gewoon aan Nederlandse zijde liggen. Die fout heeft gevolgen in de andere lidstaat. Als vanuit Nederland die fout hersteld wordt, hoe kun je dan afdwingen dat die andere lidstaat dat ook doet, en op welke termijn? Een jaar vind ik heel lang, gelet op de gevolgen. Daarop zou ik graag een iets concreter antwoord horen.

Daarnaast heb ik een vraag over de onoverzichtelijkheid van de regelgeving gesteld, die is beantwoord door de minister van BZK. Daaraan had ik een vraag gekoppeld die wellicht door de minister van Justitie beantwoord kan worden. Deze ging over de opvatting die de heer Pieters in de Staatscourant heeft geventileerd in het kader van de herziening van het Wetboek van Strafvordering. Hij oppert dat daaraan een duidelijk hoofdstuk "Internationale samenwerking" zou kunnen worden toegevoegd. Ik ben heel nieuwsgierig hoe de minister van Justitie hierover denkt.

*N

De heer **De Vries** (PvdA): Mevrouw de voorzitter. Ik heb met veel belangstelling naar beide bewindslieden geluisterd. De minister van Justitie heeft ons op twee wijzen geboeid: door zijn voordracht en door zijn inhoud. Wij kennen allemaal de fabel van de krekel en de mier, maar vanavond was het toch echt de krekel en de nachtegaal.

Ik denk dat wij het erover eens zijn dat posterioritering en prioritering niet mogen plaatsvinden. Wij hopen dus maar dat dat het geval zal zijn.

Ik sluit mij aan bij een vraag van de heer Kox over iets wat ook mij erg aangaat: hoe weten wij nu eigenlijk dat de kwaliteit van politie- en justitiediensten aan bepaalde door ons acceptabel geachte normen voldoet? Geloven wij dat gewoon, denken wij dat, vermoeden wij dat of weten wij dat? En hoe weten wij dat dan eigenlijk? Vindt er een toets plaats op de manier waarop die administraties en het toezicht daarop zijn ingericht? Ik zou dat willen weten, want als je geen benul hebt van de wijze waarop mensen met wie je gaat samenwerken, met gegevens omgaan, lijkt mij dat niet verstandig. Er zou dus in ieder geval op moeten worden aangedrongen dat er iets geijkt wordt: doen wij dat allemaal op een behoorlijke wijze? Daar zou ik graag nog iets over horen.

De minister van BZK heeft verteld over de helpdesk voor de politie. Het is buitengewoon goed dat de politie er heel snel en handig achter kan

komen wat in een bepaalde situatie het toepasselijke recht is. Zij wil ook nagaan of anderen daar op de een of andere manier van kunnen profiteren. Dat zou erg handig zijn, want dan doen wij geen dubbel werk. Te zijner tijd zou ik graag vernemen hoe daarin voorzien wordt.

Ik heb de minister gevraagd of de Kamer een overzicht kan krijgen van de verschillende regelingen die nu naast elkaar staan, zodat wij ook bij de behandeling van andere ontwerprijlijnen beter kunnen zien wat van toepassing is en hoe dat in de verschillende verdragen allemaal geregeld wordt. Dat is ook belangrijk voor kaderbesluiten die wij nog met de regering gaan bespreken. Ik zou het dus zeer op prijs stellen als de minister dat zou kunnen doen, al hoeft dat niet volgende week of zo.

Ik heb in eerste instantie al meteen gezegd dat mijn fractie nu met "Prüm" zal instemmen. Ik denk dat de heer Engels eigenlijk wel een punt heeft. Hij vroeg of het nou allemaal wel zo gelukkig is geweest, maar af en toe kom je dingen tegen die niet zo gelukkig geweest zijn. Die zijn dan soms zover dat het wel heel ongelukkig zou zijn als je zou zeggen dat wij het beter hadden kunnen doen en dat wij daarom opnieuw moeten beginnen. "Prüm" is er en is nodig. Ik hoop dat wij in staat zijn om alle oneffenheden die in de wetgeving ontstaan en hier en daar misschien ook een enkele tegenstrijdigheid consequent kunnen wegpoezen naarmate wij een en ander beter integreren in het Europese recht. Ik ben blij dat wij ons aansluiten bij de "Prüm-landen". Bij een volgende evaluatie kunnen wij zien of dat ook voor Nederland rechtstreeks goede gevolgen heeft.

*N

Mevrouw **Strik** (GroenLinks): Voorzitter. Ook mijn dank voor de beantwoording. Er staan nog enkele vragen open. Die wil ik nog even herhalen en dan overgaan tot onze beoordeling.

Ik had gevraagd hoe de Nederlandse regering aankijkt tegen het idee van onder andere de EDPS over een forum van nationale toezichthouders en de Europese toezichthouder, zodat daar informatie en ervaringen met de uitwerking van het verdrag kunnen worden uitgewisseld. Mogelijk kunnen zij dan ook nog aanbevelingen doen voor verdere harmonisatie van bepalingen.

Een andere vraag ging over de rol van de nationale toezichthouders. Is het budget toereikend en krijgt de nationale toezichthouder -- het College bescherming persoonsgegevens -- ook de mogelijkheid om advies uit te brengen over de uitvoeringsregelingen van dit verdrag?

Ik had niet deze vraag gesteld, maar ik was wel heel benieuwd naar het antwoord: welke andere landen dan de EU-staten kunnen toetreden tot het verdrag? Worden daar bepaalde criteria voor gesteld of kan elk land zich daar zonder meer bij aansluiten? In dat geval zou de vraag weer prangend worden hoe het dan zit met wederzijdse erkenning van bepaalde systemen en normen.

De minister is ingegaan op de besluitvormingsprocedure en zei dat het eigenlijk is

gedaan omdat het er indertijd niet op leek dat snel overeenstemming in EU-verband zou worden bereikt, maar dat dit achteraf anders is gebleken. Dat is mogelijk, maar het kan ook sneller zijn gegaan vanwege het verdrag, dat sluit ik niet uit. Maar zijn antwoord op mijn vraag "waarom geen versterkte samenwerking?" vond ik toch niet echt bevredigend. Hij zei dat dit moeilijker was dan wat je in eerste instantie in de verdragstekst leest. Ja, sommige dingen zijn nu eenmaal wat moeilijker, maar dat wil nog niet zeggen dat ze uit de weg moeten worden gegaan. Het leven is nu eenmaal niet altijd gemakkelijk. Het zou in ieder geval hebben betekend dat het binnen het EU-verband zou zijn gebleven. Die mogelijkheid is toch niet voor niets gegeven aan lidstaten die verder wilden gaan. Wij blijven dit dus jammer vinden.

Dat geldt ook voor het feit dat er nu twee regimes zijn die zorgen voor versnippering en overlap en die ernstig compliceren. Wij hebben, net zoals de heer De Vries zo-even zei, ons afgevraagd of je wel een achterhoedegevecht moet blijven voeren. Prüm is er en moet je daar dan maar tegen aan blijven hikken? Dat is natuurlijk niet altijd wenselijk, maar tegelijkertijd is dan de vraag of je altijd maar moet legitimeren wat eigenlijk anders had moeten. In combinatie met onze opvatting dat de rechtswaarboren nog steeds onvoldoende zijn en het feit dat er nog steeds te weinig duidelijke criteria en begrippen zijn, kunnen wij niet instemmen met de goedkeuringswet van dit verdrag. De minister verwees eigenlijk naar een kaderbesluit dat er nog moet komen. Ik vraag mij af, of hij daar niet te optimistisch over is. Het niveau van het kaderbesluit bescherming persoonsgegevens is inmiddels al vrij laag. Het is zelfs de vraag of het wel zo verstandig is om ermee door te gaan en te blijven proberen om er dit jaar nog overeenstemming over te bereiken. Waarom niet inzetten op overeenstemming het volgend jaar? Dan hebben wij het hervormingsverdrag, de gekwalificeerde meerderheid en zeggenschap van het Europees Parlement en kan er wellicht een veel hoger niveau van bescherming van die persoonsgegevens worden bereikt. In elk geval zou dan bekeken kunnen worden of de richtlijn 46 die nu inderdaad niet voor politieke en strafrechtelijke samenwerking zorgt er dan wel op van toepassing zou kunnen zijn. Dat is echter iets voor de toekomst, wij hebben dat nu niet in handen. Mijn fractie vindt het in ieder geval onvoldoende -- mede gelet op de totstandkomingsgeschiedenis -- om ermee te kunnen instemmen.

*N

Minister **Hirsch Ballin**: Mevrouw de voorzitter. Dank voor de steun voor dit verdrag die de meeste fracties in tweede termijn hebben uitgesproken of in ieder geval hebben laten doorschemeren. Ik hoop dat wij er dan ook snel mee aan de slag kunnen. Jammer dat mevrouw Strik er niet bij was, want er is zeker wat te doen op het gebied van strafrechtelijke samenwerking in Europa. Zij legde veel nadruk op de gecompliceerdheid van twee systemen en dergelijke, maar dat is helemaal niet

zo gecompliceerd. Natuurlijk, als wij de geschiedenis kunnen overdoen, had men heel misschien al in 2005 tot besluitvorming in de derde pijler kunnen komen. In eerste termijn heb ik al gezegd waarom mij dat een gewaagde hypothese lijkt, nog afgezien van het feit dat het tot stand brengen van hypothetische constructies over het verloop van de geschiedenis die niet zo is gelopen een vrij riskant avontuur is. Het is nu eenmaal zo gegaan in 2005. Daarover is ook gesproken met Eerste en Tweede Kamer. Uiteraard geldt de gewone goedkeuringsprocedure en dus heeft mevrouw Strik het recht om te zeggen dat zij het er niet mee eens is, maar laat zij zich dan wel realiseren wat ze doet. Het betekent dat zij van mening is dat een instrument voor strafrechtelijke samenwerking niet tot stand moet komen, een instrument dat belangrijk is voor het oplossen van ernstige grensoverschrijdende delicten. Als er in het kader van de Europese Unie via besluitvorming in de JBZ-Raad een nieuwe structuur komt, dan is er opnieuw geen verwarring, want dan geldt niet meer het verdrag -- afgezien van enkele specifieke onderdelen -- maar het nieuwe regime. Zij hoeft er dus niet bang voor te zijn dat wij in de war raken. Laat zij er maar van uitgaan dat wij niet in de war raken, net zo min als onze collega's in de andere lidstaten. In deze situatie geldt het verdrag en later de besluitvorming in de derde pijler van de Europese Unie.

Mevrouw Duthler vroeg hoe het staat met het kaderbesluit dataprotectie. Over de algemene benadering is in november 2007 overeenstemming bereikt. Na het EP-advies gaan wij ermee verder.

De heer Engels maakte enkele interessante opmerkingen over gegevensbescherming, mede naar aanleiding van hetgeen ik heb gezegd over de verdere ontwikkeling die wij ook zeker zullen bevorderen, net als het denken daarover. Je moet wel even oppassen met wat je precies bedoelt met "hoogwaardig". Dat is niet altijd per se iets met de meeste belemmeringen, maar ik denk ook niet dat de heer Engels dat bedoelde en ik zie dat nu ook aan hem. In ieder geval kwalitatief doordachte systemen. Het verdrag heeft specifieke regels die zijn afgestemd op het hit/no hit-systeem. Uiteraard moet hier onderscheid worden gemaakt in het verdrag met eigen regelingen op dit terrein, ook van de gegevensbescherming, en de procedures. De heer De Vries stelde daar enkele vragen over. Dit betekent dat voor zover het gaat om de toepassing de nationale autoriteit de gewone procedureregels volgt voor de gegevensbescherming, bijvoorbeeld bij bevraging van linkgegevens rond DNA-profielen en vingerafdrukken. Wij moeten daarbij bedenken dat andere verdragsluitende partijen ook gebonden zijn aan eerder genoemde Schengen-uitvoeringsovereenkomsten en daarnaast aangesloten zijn bij de Raad van Europa wat ook een beschermingsniveau verzekert. De basisprincipes op het gebied van de gegevensbescherming gelden dus voor alle verdragsluitende partijen. Voor zover het gaat om de nationale toepassing volgt die de nationale regels inclusief de rol van de nationale

toezichthoudende autoriteiten en rechtsbescherming.

De heer Kox heeft gevraagd of er wel voldoende garanties zijn dat ook de nieuwe lidstaten van de Unie over een toereikend niveau van gegevensbescherming beschikken. Ik erken volledig de relevantie van deze vraag. Dit is ook een van de punten waaraan wij van onze kant aandacht hebben geschonken toen zich aftekende dat de "support" voor het Verdrag van Prüm zich sneller dan verwacht verspreidde. Zowel het verdrag als het kaderbesluit bevat een apart hoofdstuk met bepalingen voor dataprotectie. Er mogen geen gegevens op grond van het verdrag worden verstrekt dan nadat die bepalingen zijn omgezet in nationaal recht. Dit is geregeld in artikel 34, tweede lid. Er is een afzonderlijke beslissing van het Comité van Ministers nodig dat in de lidstaten aan alle voorwaarden is voldaan. Er is een toetsingsprocedure om na te gaan of daaraan wordt voldaan en of de eisen die hierop betrekking hebben in het nationale recht zijn aanvaard en omgezet.

Mevrouw Van Bijsterveld heeft vragen gesteld over de "joint investigation teams". Daar zit inderdaad ontwikkeling in. De start van de "joint investigation teams" was uitgesproken langzaam. Daar is ook wetenschappelijk onderzoek naar gedaan. Zeker in de richting van mevrouw Van Bijsterveld kan ik dit noemen, want ik doel op het onderzoek van mevrouw Conny Rijken van de Vakgroep Europees en Internationaal Publiekrecht in Tilburg. Dit heeft betrekking op de praktijk van de toepassing van de "joint investigation teams". Hieruit blijkt dat de eerste toepassing daarvan voorzichtig en behoedzaam was en dat men vrij sterk naar alternatieven zocht. Maar inmiddels zijn wij weer een paar stappen verder en zoals gezegd, wij hopen zeer binnenkort met Frankrijk de vorming van die teams te vergemakkelijken. Ook daarvoor geldt dat het belangrijk is om een goede structuur te hebben, inclusief de gezagslijnen. Dit is in onze ogen beter dan dat er wat ongeregelder patronen van samenwerking ontstaan. Natuurlijk moet je het alleen doen als het nuttig is, bijvoorbeeld als het gaat om grensoverschrijdende misdaad van het type mensenhandel. Daar heeft het onderzoek ook betrekking op.

De vraag hoeveel missers er worden verwacht heeft eigenlijk betrekking op de betrouwbaarheid van de systemen waarvan wij gebruikmaken. Het inschatten van het aantal missers is veel moeilijker dan het inschatten van het aantal hits. Mevrouw Lagerwerf sprak in haar voorbeeld over een "hit"-situatie. Oostenrijk en Duitsland hebben wel cijfers gepubliceerd over de hits maar nog niet over de "non-hits". Bij elke zoekactie is er natuurlijk ook een klein risico van een valse "match" dat wil zeggen dat er een "match" lijkt te zijn, maar die gaat in werkelijkheid terug op het onjuist invoeren van de gegevens en dergelijke. Naarmate er meer elementen worden vergeleken, is statistisch het risico van valse hits kleiner. Ik heb dat ook in eerste termijn gezegd in verband met DNA-profielen. Bij kentekens gaat het om een beperkt aantal elementen maar DNA-

profielen of dactyloscopische gegevens zijn meer omvattend. Uiteindelijk is er dan nog de rol van de nationale autoriteiten die in het geval dat iemand naar voren brengt dat hij ten onrechte is aangemerkt als iemand op wie de hit betrekking heeft, die tegen het licht kan houden. In de regel heeft het vragende land er natuurlijk geen enkel belang bij om met een valse hit verder te werken. Ik zie dit ook als een van de kwaliteitseisen waaraan de toekomstige toepassing van dit soort regelingen moet voldoen. Het is zeker van belang dat er op dit punt de mogelijkheid bestaat om tegen een valse hit op te komen en onder de aandacht te brengen dat de vergeleken gegevens wel gelijk zijn, maar dat er geen sprake is van gelijkheid van het substraat van de gegevens. De beste manier om dit te doen, is uiteraard dat er wordt gewerkt met de procedures die in de verdragen en de kaderbesluiten zijn opgenomen voor de toepassing van het eigenlijke gegevensverkeer. Nadat de hit is vastgesteld, zijn de gewone regels van toepassing inclusief de mogelijkheid om verweer te voeren als men bijvoorbeeld het slachtoffer wordt van een valse hit.

Mevrouw **Lagerwerf-Vergunst** (ChristenUnie): Ik ga verder waar de minister is gebleven. Dan is er sprake van een vals gegeven en het land dat dit gegeven verkeerd heeft ingevoerd, corrigeert het. Dan kom je bij het andere land waar ten onrechte een hit is geconstateerd op basis van onjuiste informatie. In de zaak T. is dit uiteindelijk goed gekomen, maar dit heeft wel een jaar geduurd. Welke rol speelt Nederland dan ten opzichte van dit andere land? Kan Nederland druk zetten op de termijnen en de tijd die nodig is voor de procedure? Een jaar kan voor een burger erg lang zijn.

Minister **Hirsch Ballin**: Ik zeg toe dat wij dit punt onder de aandacht zullen brengen van het Nederlandse nationale contactpunt en de verwachting zullen uitspreken dat het zijn rol van advisering van de bevoegde autoriteiten zal verwezenlijken om zo'n situatie als die zich voordoet, zo snel mogelijk onder de aandacht te brengen.

Mevrouw Lagerwerf heeft nog gevraagd of wij kunnen komen tot een hoofdstuk internationale samenwerking in het Wetboek van Strafvordering. In feite hebben wij dit al, maar dat hoeft ik mevrouw Lagerwerf niet te vertellen. Ik verwijs naar artikel 55i en volgende Strafvordering met betrekking tot de verlening van rechtshulp in strafzaken. Dit zal op een bepaalde manier wel groeien. Er zijn ook andere onderdelen van het wetboek die uit dit oogpunt van belang zijn. Politie-samenwerking wordt voornamelijk geregeld in de Wet politiegegevens. Invoering in het Wetboek van Strafvordering van hetgeen nu in paragraaf 5 van het Besluit politiegegevens is geregeld, ligt wat minder voor de hand, omdat er nog geen sprake hoeft te zijn van een strafzaak. Wij moeten ook op dit punt de beperkingen van het Wetboek van Strafrecht in acht nemen.

Wie kunnen er toetreden tot het verdrag? Het staat open voor EU-landen en wat Nederland betreft ook voor andere Schengen-landen. Ik noem Noorwegen, IJsland en Zwitserland. Ik spreek nogmaals de hoop uit dat ook mevrouw Strik de gedachte zal ondersteunen dat de EU-lidstaat Nederland daartoe behoort.

*N

Minister **Ter Horst**: Voorzitter. Ik had nog twee puntjes, allebei vragen van de heer De Vries. Is het denkbaar dat voor de leden van de Eerste Kamer in een matrix inzichtelijk wordt gemaakt hoe het zit met overlap en verschillen in de regelingen die in verschillende verdragen zijn vastgelegd? Dat lijkt mij prima. Ik ben altijd erg voor matrixjes, dan kun je in een oogopslag zien wat je wilt weten. Dat kan.

Ik wil nog even iets corrigeren wat de heer De Vries zei. Ik dacht dat ik hem hoorde zeggen dat de helpdesk voor de politie ook ter beschikking zou komen van burgers. Zo is het niet helemaal. Er komt voor politieagenten een cursus, zodat zij goed kunnen omgaan met wat er in het verdrag is vastgelegd. Het lijkt mij wijs om de inhoud van het Verdrag van Prüm ook breder te communiceren, zodat iedereen daar kennis van kan nemen.

De heer **De Vries** (PvdA): Zo had ik het ook gezegd. Ik had niet gezegd dat u dat ging doen, maar het lijkt mij van belang dat er een adequate voorziening komt voor anderen die dit zouden moeten weten, zodat het kenbaar is. Dat is toch bij rechtsregels een van de eerste vereisten.

Minister **Ter Horst**: Dan zijn wij het eens.

Dan heeft zich de heer De Vries nog aangesloten bij de heer Kox op het punt van de kwaliteit van politie en justitie. De minister van Justitie is daarop niet ingegaan. Er wordt bij politie en justitie natuurlijk al heel lang samengewerkt tussen de verschillende landen in Europol, Eurojust en Interpol. Dat gebeurt ook in de verwachting dat het zal leiden tot een verbetering van de kwaliteit van politie en justitie in landen waar dat misschien wat nodiger is dan in andere landen.

Bij de samenwerking die bijvoorbeeld in dit verdrag wordt geregeld, is een uitgangspunt dat iedereen zich houdt aan de gemaakte afspraken. Los van de algehele kwaliteit van een politiekorps gaat het er natuurlijk om dat als je met elkaar afsprekt "zo gaan wij dat doen", dat men zich daar dan ook aan houdt.

De heer **Kox** (SP): Ik dacht dat het misschien een van de redenen was waarom de weg van dit verdrag was gekozen dat tamelijk op elkaar lijkende landen snel tot een verdrag konden komen en van elkaars kwaliteit konden uitgaan. Maar landen als Bulgarije en Roemenië zijn pas toegelaten tot de EU. Er waren een heleboel kniepunten om op te noemen. Wij hebben later nog eens teruggekeken naar de stand van zaken met Polen. Wij kunnen allemaal wel willen dat die landen zo ver zijn als wij, maar eigenlijk zou het een godswonder zijn als zij dat allemaal al konden presteren. Is hier niet de

wens de vader of moeder van de gedachte? Is de werkelijkheid niet toch veeleer: pas op met wat wij daarover allemaal afspreken? Natuurlijk bedoelen die landen het allemaal goed, maar is het wel realistisch?

Minister **Ter Horst**: Natuurlijk moet je rekening houden met de kwaliteit van politie en justitie in die landen, maar het uitgangspunt is nu juist dat je de kwaliteit van die organisaties verhoogt, als je met elkaar samenwerkt, als je concrete afspraken maakt die binnen het kader van dit verdrag passen en als je die afspraken ook borgt. Dat is ook de reden waarom je met elkaar samenwerkt. Ik kan mij echter voorstellen dat je bij sommige landen misschien wat alerter meekijkt of de gemaakte afspraken daadwerkelijk worden nagekomen dan bij andere landen. Ik wil niet verwijzen naar onderdelen van ons Koninkrijk, waar wij toch ook een zekere samenwerking met en verantwoordelijkheid voor hebben. Het lijkt mij in alle gevallen goed om te kijken naar de kwaliteit van die organisaties en om gezamenlijk te proberen, die kwaliteit te vergroten. Dit is zeker een van de middelen daartoe.

De heer **De Vries** (PvdA): Dat is vol met goede bedoelingen, maar ik zou het prettig vinden als de regering zei: wij zullen dit aandachtspunt meenemen, ook bij de uitwerking van het Verdrag van Prüm op Europees niveau.

Minister **Ter Horst**: Ik denk ook namens de minister van Justitie te mogen zeggen dat wij in de uitvoering van het Verdrag van Prüm de aandacht van de Eerste Kamer voor dit punt zeker zullen meenemen. Wij zullen zeker ook signalen oppakken die in de richting gaan van wat u bedoelt hebt. Misschien zullen wij daar ook nog eens met de Kamer over spreken.

Mevrouw **Duthler** (VVD): Wat de kwaliteit van de gegevensuitwisseling betreft, is er een heel mooi implementatieovereenkomst gesloten, waar zich alleen de verdragsluitende partijen aan hebben verbonden. Gaat dat ook nog een rol spelen als straks het verdrag wordt omgezet in EU-recht? Dan kan ik mij namelijk voorstellen dat de kwaliteit van gegevensuitwisseling op een belangrijke manier is gewaarborgd.

Minister **Hirsch Ballin**: De hele inhoud van de uitvoeringsovereenkomst wordt verwerkt in de EU-besluitvorming. Op het punt van het toezien op de kwaliteit verwijs ik naar wat ik in eerste termijn heb gezegd over hoe belangrijk het is dat wij de vinger aan de pols houden en dat wij gebruik maken van de waarborgen die er straks in de nieuwe situatie zullen zijn, ook wat het Hof van Justitie betreft. Dat zeg ik zonder af te doen aan wat ik eveneens eerder heb gezegd, namelijk dat de nationale autoriteiten hier de primaire rol spelen in de toetsing van de rechtmatigheid van de gegevensverwerking.

De beraadslaging wordt gesloten.

Het wetsvoorstel wordt zonder stemming aangenomen.

De **voorzitter**: De aanwezige leden van de fracties van GroenLinks en D66 wordt conform artikel 121 van het Reglement van Orde aantekening verleend dat zij geacht willen worden, zich niet met het wetsvoorstel te hebben kunnen verenigen.
**

Sluiting 18.45 uur.

!Besluiten en ingekomen stukken!

*N

Lijst van besluiten:

De Voorzitter heeft na overleg met het College van Senioren besloten om:

a. de plenaire behandeling van het volgende advies te doen plaatsvinden op 15 januari 2008 (als hamerstuk):

Subsidiariteitstoets van het voorstel voor een kaderbesluit van de Raad tot wijziging van Kaderbesluit 2002/475/JBZ inzake terrorismebestrijding (COM(2007) 650) (1 / 2 stuk 31304, F / nr. 6);

b. de plenaire behandeling van de volgende wetsvoorstellen te doen plaatsvinden op: 5 februari 2008 (i.p.v. 29 januari 2008)

Regels over de informatie-uitwisseling betreffende ondergrondse netten (Wet informatie-uitwisseling ondergrondse netten) (30475); 4 maart 2008

Nota Vernieuwing Rijksdienst (Beleidsdebat inzake de toekomst van de advies- en kennisinfrastructuur) (31201, TK nr. 3H); 18 maart 2008

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2008 (Begrotingsdebat) (31200-VII); 1 april 2008

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2008 (Beleidsdebat over huidige en toekomstige stand van de krijgsmacht, inclusief het bredere kader van de NAVO) (31200-V);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2008 (Beleidsdebat over huidige en toekomstige stand van de krijgsmacht, inclusief het bredere kader van de NAVO) (31200-X); 27 mei 2008

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2008 (Beleidsdebat over de thema's mensenrechten en ontwikkelingssamenwerking) (31200-V); 3 juni 2008

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2008 (Themadebat over de drie D-benadering (democracy, defence, development)) (31200-V);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2008 (Themadebat over de drie D-benadering (democracy, defence, development)) (31200-X);

c. het voorbereidend onderzoek van de volgende wetsvoorstellen door de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat/Algemene Zaken en Huis der Koningin te doen plaatsvinden op 5 februari 2008:

Verandering in de Grondwet, strekkende tot het vervallen van de bepaling over het uitsluiten van wilsonbekwamen van het kiesrecht (31012);

Verandering in de Grondwet, strekkende tot het vervallen van de bepaling inzake het voorzitterschap van de gemeenteraad en van de provinciale staten (31013).

Lijst van ingekomen stukken, met de door de Voorzitter ter zake gedane voorstellen:

1. de volgende door de Tweede Kamer der Staten-Generaal aangenomen wetsvoorstellen:

Wijziging van het Wetboek van Strafvordering, het Wetboek van Strafrecht en de Wet schadefonds geweldsmisdrijven ter versterking van de positie van het slachtoffer in het strafproces (30143);

Goedkeuring van het op 21 december 2005 te Middelburg tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaams Gewest betreffende de uitvoering van de ontwikkelingssschets 2010 Schelde-estuarium (Trb. 2005, 310) (30862);

Goedkeuring van het op 21 december 2005 te Middelburg tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaams Gewest inzake het gemeenschappelijk nautisch beheer in het Scheldegebied (Trb. 2005, 312) (30863);

Goedkeuring van het op 21 december 2005 te Middelburg tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden, enerzijds en de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaams Gewest, anderzijds inzake de samenwerking op het gebied van het beleid en het beheer in het Schelde-estuarium (Trb. 2005, 316) (30864);

Goedkeuring van het op 21 december 2005 te Middelburg tot stand gekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Vlaams Gewest inzake de beëindiging van de onderlinge koppeling van de loodsgeldtarieven (Trb. 2005, 328) (30866);

Voorstel van rijkswet van de leden Herben en Van der Staaij houdende verklaring dat er grond bestaat een voorstel in overweging te nemen tot verandering in de Grondwet, strekkende tot invoering van het vereiste van een meerderheid van twee derden van het aantal uitgebrachte stemmen in de Staten-Generaal voor de goedkeuring van verdragen betreffende de Europese Unie (30874, R1818);

Wijziging van de Wet buitengewoon pensioen 1940-1945, de Wet buitengewoon pensioen zeelieden-oorlogsslachtoffers, de Wet buitengewoon pensioen Indisch verzet, de Wet uitkeringen vervolgingsslachtoffers 1940-1945 en de Wet uitkeringen burger-oorlogsslachtoffers 1940-1945 in verband met de toekenning van een toeslag ter compensatie van de inkomensafhankelijke bijdrage, bedoeld in artikel 41 en de bijdrage, bedoeld in artikel 69, tweede lid, van de Zorgverzekeringswet (31130);

Wijziging van de Wet kinderopvang en enige andere wetten in verband met het herstel van enkele onvolkomenheden in de Wet kinderopvang en het opnemen van een klachtenregeling voor oudercommissies in die wet alsmede in verband met de overgang van het beleidsterrein kinderopvang naar het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (31134);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Huis der Koningin (I) voor het jaar 2008 (31200-I);

Vaststelling van de begrotingsstaat van de Staten-Generaal (IIA) voor het jaar 2008 (31200-IIA);

Vaststelling van de begrotingsstaat van de Raad van State, de Algemene Rekenkamer, de Nationale ombudsman, de Kanselarij der Nederlandse Orden, het kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en het kabinet van de Gouverneur van Aruba (IIB) voor het jaar 2008 (31200-IIB);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Algemene Zaken, het Kabinet der Koningin en de Commissie van toezicht betreffende de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (III) voor het jaar 2008 (31200-III);

Vaststelling van de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2008 (31200-IV);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2008 (31200-V);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2008 (31200-VII);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2008 (31200-VIII);

Vaststelling van de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2008 (31200-IXA);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2008 (31200-IXB);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2008 (31200-X);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) en van de begrotingsstaat van het Waddenfonds voor het jaar 2008 (31200-XI);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII) voor het jaar 2008 (31200-XII);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het ministerie van Economische Zaken (XIII) voor het jaar 2008 (31200-XIII);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) voor het jaar 2008 (31200-XIV);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2008 (31200-XV);

Vaststelling van de begrotingsstaten van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (XVI) voor het jaar 2008 (31200-XVI);

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2008 (31200-A);

Vaststelling van de begrotingsstaat van het gemeentefonds voor het jaar 2008 (31200-B);

Vaststelling van de begrotingsstaat van het provinciefonds voor het jaar 2008 (31200-C);

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Fonds economische structuurversterking voor het jaar 2008 (31200-D);

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Spaarfonds AOW voor het jaar 2008 (31200-E);

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Diergezondheidsfonds voor het jaar 2008 (31200-F);

Vaststelling van de begrotingsstaat van het BTW-compensatiefonds voor het jaar 2008 en wijziging van de Wet op het BTW-compensatiefonds (31200-G);

Enige wijzigingen in de Pensioenwet, de Wet verplichte beroepspensioenregeling en enige andere wetten (31226);

Wijziging van de begrotingsstaat van de Staten-Generaal (IIA) voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-IIA);

Wijziging van de begrotingsstaat van de Raad van State, de Algemene Rekenkamer, de Nationale ombudsman, de Kanselarij der Nederlandse Orden, het kabinet van de Gouverneur van de Nederlandse Antillen en het kabinet van de Gouverneur van Aruba (IIB) voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-IIB);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Algemene Zaken, het Kabinet der Koningin en de Commissie van toezicht betreffende de inlichtingen- en veiligheidsdiensten (III) voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-III);

Wijziging van de begrotingsstaat van Koninkrijksrelaties (IV) voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-IV);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-V);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Justitie (VI) voor het jaar 2007

(wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-VI);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-VII);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (VIII) voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-VIII);

Wijziging van de begrotingsstaat van Nationale Schuld (IXA) voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-IXA);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Financiën (IXB) voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-IXB);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Defensie (X) voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-X);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer (XI) voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-XI);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Verkeer en Waterstaat (XII) voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-XII);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Economische Zaken (XIII) voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-XIII);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-XIV);

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (XV) voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-XV);

Wijziging van de begrotingsstaat van het Infrastructuurfonds voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-A);

Wijziging van de begrotingsstaat van het provinciefonds voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-C);

Wijziging van de begrotingsstaat van het Fonds economische structuurversterking voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-D);

Wijziging van de begrotingsstaat van het Diergezondheidsfonds voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-F);

Wijziging van de begrotingsstaat van het Waddenfonds (H) voor het jaar 2007 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota) (31290-H).

Deze wetsvoorstellen zullen in handen worden gesteld van de desbetreffende commissies;

2. de volgende regeringsmissives:

een, van de minister van Buitenlandse Zaken, ten geleide van het tentatief reisschema eerste helft 2008 (griffienr. 140128);

een, van de minister van Buitenlandse Zaken en de staatssecretaris voor Europese Zaken, ten geleide van het verslag van de Europese Raad te Brussel die op 14 december 2007 plaatsvond (griffienr. 140203);

een, van de staatssecretaris voor Europese Zaken, ten geleide van drie fiches die werden opgesteld door de Werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen, inzake o.a. Hervorming Marktordening katoen (griffienr. 140113);

een, van alsvoren, ten geleide van het verslag van de Raad Algemene Zaken en Externe Betrekkingen (RAZEB) van 10 december 2007 (griffienr. 140064.01);

een, van alsvoren, ten geleide van zes fiches die werden opgesteld door de Werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen inzake o.a. Richtlijn Arbeidsmigratie (griffienr. 140091);

een, van alsvoren, ten geleide van acht fiches die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen inzake o.a. Richtlijn tot wijziging van enkele bepalingen van btw-richtlijn 2006/112/EG (griffienr. 140174);

een, van alsvoren, ten geleide van de geannoteerde agenda Europese Raad (Brussel) 14 december 2007 (griffienr. 140173);

een, van alsvoren, ten geleide van de kabinetsreactie op het wetgevings- en werkprogramma 2008 van de Europese Commissie (griffienr. 140195);

een, van alsvoren, ten geleide van zeven fiches die werden opgesteld door de werkgroep Beoordeling Nieuwe Commissievoorstellen inzake o.a. Mededeling intensivering strijd tegen terrorisme (griffienr. 140212);

een, van alsvoren, inzake verzoek betreffende het voorstel tot herziening/amendering van het statuut en de financiering van politieke partijen op Europees niveau (griffienr. 140103.1);

een, van de minister van Justitie, inzake JBZ/verzoek om instemming betreffende de gewijzigde C.SIS-installatie en -exploitatiebegroting voor 2007 en C.SIS-installatie en -exploitatiebegroting voor 2008 (griffienr. 139966.02);

een, van de staatssecretaris van Justitie, inzake ontwerpbesluit houdende aanpassing van het Besluit vergoedingen rechtsbijstand 2000 (griffienr. 140211);

een, van alsvoren, inzake monitor Wet schuldsanering natuurlijke personen (Wsnp), Derde Meting (griffienr. 136792.03);

een, van de staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, inzake wijziging Kiesbesluit (griffienr. 140216);

een, van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, inzake Het Hoogste Goed Strategische agenda voor het hoger onderwijs-, onderzoek- en wetenschapsbeleid en Kennis in Kaart (griffienr. 140197);

een, van de minister van Financiën, ten geleide van het verslag van de Eurogroep en Ecofin

Raad van 3 en 4 december 2007 te Brussel (griffiennr. 139964.01);

een, van de staatssecretaris van Financiën, inzake topinkomens (griffiennr. 139908.22);

een, van de minister van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, ten geleide van het ontwerpbesluit "gevoelige bestemmingen (luchtkwaliteitseisen)" (griffiennr. 140121);

een, van alsvoren, ten geleide van de Nederlandse reactie op het EU Groenboek "Aanpassing aan klimaatveranderingmogelijkheden voor EU-actie" (griffiennr. 138993.2);

een, van alsvoren, ten geleide van het Besluit afvalwater huishoudens (griffiennr. 140215);

een, van de minister voor Wonen, Wijken en Integratie, inzake wijziging van het Besluit beheer socialehuursector in verband met het aanpassen en stroomlijnen gegevensopvraging (griffiennr. 140213);

een, van de minister van Verkeer en Waterstaat, ten geleide van het ontwerpbesluit houdende wijziging van het Kentekenreglement in verband met de aanwijzing van het kentekenregister als basisregistratie alsmede in verband met de herziening van de gegevensverstrekking uit het kentekenregister (griffiennr. 140229);

een, van alsvoren, ten geleide van het ontwerpbesluit houdende wijziging van het Voertuigreglement in verband met een vereenvoudiging van de apk en van het Arbeidstijdenbesluit vervoer in verband met enkele technische correcties (griffiennr. 140257);

een, van de staatssecretaris van Verkeer en Waterstaat, inzake voorhang Binnenvaartbesluit (griffiennr. 140200);

een, van de staatssecretaris van Economische Zaken, inzake voorhang ontwerpbesluit houdende de vaststelling van een nieuw Handelsregisterbesluit 200. (Handelsregisterbesluit 200.) (griffiennr. 140152);

een, van de minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, ten geleide van de ontwerpwijziging Uitvoeringsregeling Meststoffenwet (griffiennr. 140135);

een, van alsvoren, ten geleide van het werkprogramma 2008 van de Raad voor het Landelijk Gebied (griffiennr. 140217);

een, van alsvoren, inzake voorhang wijziging tarieven in Regeling diervoeders (griffiennr. 140198);

een, van alsvoren, inzake termijn ter inzage ontwerp rijksprojectbesluit Hertogin Hedwigepolder (griffiennr. 140199);

een, van de minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, inzake Veegwet Pensioenen (griffiennr. 140102);

een, van alsvoren, inzake SER scan jaarverslagen 2006 (griffiennr. 140148);

een, van alsvoren, inzake oordeel IWI Jaarrekening SER 2006 (griffiennr. 140168);

een, van alsvoren, ten geleide van een ontwerp voor een wijziging van het Schattingsbesluit arbeidsongeschiktheidswetten (griffiennr. 140226);

een, van de minister en de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, ten geleide van het rapport "Samen onder één dak" (griffiennr. 140136);

een, van alsvoren, ten geleide van de eindrapportage Vervolgactieplan SZW Vereenvoudiging 2006-2007 (griffiennr. 136187.01);

een, van de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, inzake onderzoek kwantitatief effect WWB (griffiennr. 140169);

een, van alsvoren, inzake invulling groeipad eenmalige gegevensuitvraag (griffiennr. 139641.2);

een, van alsvoren, ten geleide van de jaarplannen 2008 en derde kwartaalverslagen 2007 (griffiennr. 140228);

een, van alsvoren, inzake evaluatie WWB (griffiennr. 140192);

een, van de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, inzake directe toegankelijkheid oefentherapie (griffiennr. 140134);

een, van alsvoren, inzake oplossing wanbetalersproblematiek (nominale) zorgpremie (griffiennr. 139844.01);

een, van alsvoren, inzake ontwerpregeling tot wijziging van de bijlage bij de Regeling maximumprijzen geneesmiddelen (griffiennr. 140177);

een, van de minister voor Jeugd en Gezin, ten geleide van het ontwerpbesluit Wet op de jeugdzorg (griffiennr. 140106).

De Voorzitter stelt voor, deze missives voor kennisgeving aan te nemen. De bijlagen zijn neergelegd op de afdeling inhoudelijke ondersteuning ter inzage voor de leden;

3. de volgende missive:

een, van de Algemene Rekenkamer, ten geleide van het werkprogramma voor het jaar 2008 (griffiennr. 140201).

De Voorzitter stelt voor, deze missive voor kennisgeving aan te nemen. De bijlage is neergelegd op de afdeling inhoudelijke ondersteuning ter inzage voor de leden;

4. de volgende geschriften:

een, van H. Jonckheer, inzake Antillenregeling (griffiennr. 140057.1);

een, van H. Jonckheer te Curaçao (NA), inzake Antillenregeling (griffiennr. 140247);

een, van H. Jonckheer te Curaçao (NA), inzake Antillenregeling (griffiennr. 140247.01);

een, van H. Jonckheer te Curaçao (NA), inzake Antillenregeling (griffiennr. 140247.02).

Deze geschriften worden van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissie voor Nederlands-Antilliaanse en Arubaanse Zaken;

een, van I. Vera, inzake ots-kinderen en hun bittere lot (griffiennr. 140145).

Dit geschrift wordt van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissie voor Justitie;

een, van J. Munneke Makassar Sulsel (Indonesië), inzake het recht van de sterkste (griffiennr. 140130);

een, van ir. A.J. van Eick te Soest, ten geleide van het pamflet "De burger in opspraak/de religiaal burger op - in-spraak" (griffiennr. 140292). Deze geschriften worden van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissie voor Binnenlandse Zaken en de Hoge Colleges van Staat/Algemene Zaken en Huis der Koningin;

een, van V.J. Gebraad te Oud Gastel, inzake bezwaar tegen de belastingverhogingen (griffiennr. 140143);

een, van H. Klijn te Baarn, inzake aftrek vrijwilligersvergoeding (griffiennr. 140240);

een, van L. Nicholas, inzake Stichting Bankrente Terug (griffiennr. 140241);

een, van mr. P. van Oosterom te Leiden, inzake verhoging van accijnzen (griffiennr. 140249);

een, van J. Teply te Voorburg, inzake banksparen (griffiennr. 139684.06).

Deze geschriften worden van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissie voor Financiën;

een, van J. van der Beek te Amsterdam, inzake verplichte algehele meldcode voor asbest in en rond onze woningen (griffiennr. 140144);

een, van A.J. Voortman, inzake paniekberichten over smeltend Noordpoolijs gecorrigeerd (griffiennr. 140238).

Deze geschriften worden van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissie voor Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieu/Wonen, Wijken en Integratie;

een, van A. Kloosterman te Groningen, inzake kastje voor hulpverleningsdiensten om in spoedgevallen de stoplichten op groen te laten springen (griffiennr. 140239);

een, van H. Slot te Yde, inzake vliegtaks (griffiennr. 140157.01).

Deze geschriften worden van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat;

een, van H. Drenth te Haaksbergen, inzake TNT-postbezorging (griffiennr. 139888.04);

een, van L. Clark te The Dalles (USA), inzake behoefte aan schone energie (griffiennr. 140141);

een, van C.M. Bolle te Haren, inzake liberalisering postbestelling (griffiennr. 139888.01). Deze geschriften worden van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissie voor Economische Zaken;

een, van R. van Hees te Warnsveld, inzake mensen aan het werk helpen (griffiennr. 140084). Dit geschrift wordt van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid;

een, van J. Witgoed te Lekkerkerk, inzake hulp voor drie verwaarloosde kinderen (griffiennr. 140071);

een, van R. van Gestel te Haarsteeg, inzake AWBZ (griffiennr. 140075);

een, van A.C. Maasland te Rotterdam, inzake zorg 2008 (griffiennr. 140254).

Deze geschriften worden van belang geacht voor de leden en plv. leden van de vaste commissie voor Volksgezondheid, Welzijn en Sport/Jeugd en Gezin;

een, van L. Verheyen te Breda, inzake klacht inrichtingseisen voor bestelauto ingericht voor vervoer voor invalide met rolstoel (griffiennr. 140253).

Dit geschrift wordt van belang geacht voor de leden en plv. leden van de commissie voor de Verzoekschriften.

De Voorzitter stelt voor, deze geschriften voor kennisgeving aan te nemen.